

คู่มือการปฏิบัติงาน การนิเทศการศึกษา

นางสาวรุ่งอรุณ สั่งवाल
ศึกษานิเทศก์

วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารหมายเลข ๖/๒๕๖๘

คำนำ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นกลุ่มที่ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกันโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จึงให้ศึกษานิเทศก์จัดทำคู่มือปฏิบัติงานรายบุคคลขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรมีทิศทางและบรรลุเป้าหมายของการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสืบไป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาต่อไป

รุ่งอรุณ ส้างวาล
ศึกษานิเทศก์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคล.....	๑
ส่วนที่ ๒ งานในหน้าที่รับผิดชอบ.....	๒
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาที่รับผิดชอบ.....	๑๓
ส่วนที่ 4 ทิศทางการนิเทศ.....	๑๔
ส่วนที่ 5 กรอบการนิเทศติดตามประเมินผลและพัฒนากระบวนการจัดการศึกษา.....	๒๕
ภาคผนวก.....	๔๑
มาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์.....	๔๒

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลบุคคล

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ นางสาวรุ่งอรุณ
อายุ ๔๑ ปี

นามสกุล ส้มवाल
อายุราชการ ๑๘ ปี

๒. คุณวุฒิทางการศึกษา

- วุฒิปริญญาตรี การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วุฒิปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๓. ตำแหน่ง

- ศึกษาธิการ ตำแหน่งเลขที่ ๙๖

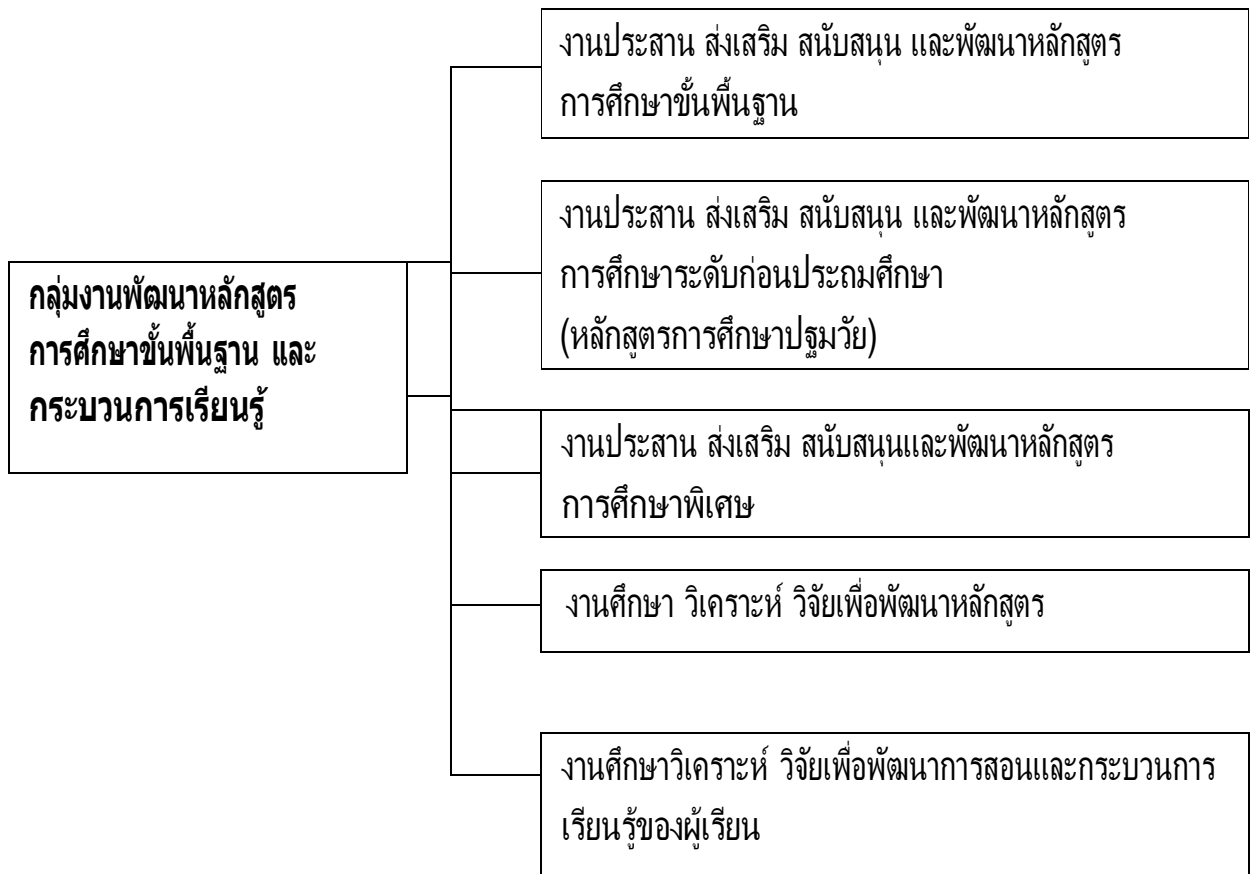
๔. ทำหน้าที่

- ศึกษาธิการ กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ ๒

งานในหน้าที่รับผิดชอบ

กรอบงานกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้

จากแผนผังกรอบงานกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้ข้างต้น งานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ มีดังนี้

งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการทำงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนา หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน หลักสูตร การศึกษาระดับก่อน ประถมศึกษา ประถมศึกษา (การศึกษาปฐมวัย) และ หลักสูตรการศึกษา พิเศษ	1. งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา หลักสูตร การศึกษา ขั้นพื้นฐาน	1. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตราฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ แกนกลางทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวทางการวัดและประเมินผล แนวทางการวัดและประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งสภาพ สภาพ แหล่งข้อมูล ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต 3. ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นด้วยกลไกคณะกรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วม และ เผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มี ความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 5. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำหลักสูตรแกนกลางมาศึกษาใช้สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลาง กอปรกับหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการ จุดเน้นของสถานศึกษาด้วย กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม 6. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และ ชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา 7. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิด ภาพรับปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม 8. ตรวจสอบประเมินคุณภาพหลักสูตร สรุป และรายงาน	1. ผู้อำนวยการ/รอง ผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษาธิการ/กลุ่ม นิเทศติดตามและ ประเมินผลการจัด การศึกษา 3. คณะกรรมการเขต เขตพื้นที่การศึกษา 4. กศป.บ. 5. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา 6. กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นชุมชน 7. หน่วยงานอื่น ๆ ไม่ เกี่ยวข้อง

บทบาท/อำนาจหน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนา หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน หลักสูตร การศึกษาระดับก่อน ประถมศึกษา การศึกษาปฐมวัยและ หลักสูตรการศึกษา พิเศษ (ต่อ)	2. งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา หลักสูตร การศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษา (หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย) พิเศษ (ต่อ)	1. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2566 คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศั การพัฒนาการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหาและบริบททางสังคม ความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต 2. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษา ให้ความรู้ ครอบคลุมใจในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2566 3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2566 ด้วยกระบวนการ ทำงานแบบมีส่วนร่วม และนำไปใช้จัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนผู้ด้อยคุณภาพ 4. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือนักเรียนในการพัฒนา และใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย 5. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น จัดการศึกษาปฐมวัย เช่น องค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการศาสนา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวง สาธารณสุข เป็นต้น 6. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความแนะนำ ช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้สอนเพื่อให้จัดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้มีความ 7. ตรวจสอบประเมินคุณภาพหลักสูตร สรุปรายงาน	1. ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ประสานการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2.ศึกษานิเทศก์/ศูนย์นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด การศึกษา 3. คณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษา 4. ก.ศ.ป.บ. 5. ผู้บริหารสถานศึกษาและ บุคลากรทางการศึกษา 6. กรมการศาสนา ผู้ปกครอง และผู้มีใจผูกพัน ชุมชน 7. หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น 7.1 องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น 7.2 กรมการศาสนา 7.3 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 7.4 กระทรวงสาธารณสุข ฯลฯ

บทบาท/อำนาจหน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนา หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน หลักสูตร การศึกษาระดับก่อน ประถมศึกษา (การศึกษาปฐมวัย) และ หลักสูตรการศึกษาพิเศษ (ต่อ)	3. งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา หลักสูตร การศึกษาพิเศษ	1. รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัย นโยบายและแผนการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ 2. ประสานงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษา สักับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบที่หลากหลาย 3. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษ ให้สามารถบริหารจัดการและวางแผนจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ 4. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ 5. ประสานความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานขอ งบประมาณอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ เช่น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงพยาบาล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 6. ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาพิเศษ บุคลากรที่รับผิดชอบการพิเศษให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษ 7. ตรวจสอบประเมินคุณภาพหลักสูตร สรุปและรายงาน	1. ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2.ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา 4. ก.ศ.ป.บ. 5. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 6. กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชน 7. หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ เช่น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย

๒. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

คำจำกัดความ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education Curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าอุดมศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา อีกทั้งมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และมีคุณภาพได้ตามมาตรฐานสากลเพื่อการแข่งขันในยุคปัจจุบัน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยส่วนที่เป็นแกนกลางซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานส่วนกลาง และส่วนที่มีสาระสอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดกำหนดกรอบหลักสูตร ร่วมกับสถานศึกษาในสังกัดและท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระที่สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถกำหนดเพิ่มเติมขึ้นเองได้เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน

การศึกษาปฐมวัย (Early Childhood Education) หมายถึง การศึกษาที่มุ่งอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนการศึกษาภาคบังคับ เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมทุกด้าน ในการที่จะเข้ารับการศึกษาต่อไป การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาอาจจัดเป็นสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์เด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล ศูนย์เด็ก ก่อนเกณฑ์ในวัด หรือมัสยิด หรือจัดเป็นชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

การศึกษาพิเศษ (Special Education) หมายถึง การจัดการศึกษาให้สำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ เด็กปัญญาเลิศ เด็กที่มีความบกพร่องด้านสติปัญญา เด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ เด็กพิการซ้ำซ้อน เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ เด็กที่มีความบกพร่องด้านสายตา เด็กที่มีความบกพร่องด้านการได้ยิน เด็กที่มีปัญหาด้านอารมณ์และสังคม หรือเด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม ซึ่งเด็ก กลุ่มพิเศษเหล่านี้ ไม่สามารถได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการจัดการศึกษาแบบเดียวกันกับเด็กปกติ

กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น (Local Curriculum Framework) หมายถึง กรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ เป้าหมายและจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนในท้องถิ่น สารการเรียนรู้ท้องถิ่น และการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น สถานศึกษาในสังกัดจะใช้ข้อมูลในกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีความรักและหวงแหนมรดกทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา การแก้ปัญหาการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพในชุมชน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๑ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

๑.๒ ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวทางการวัดผลและประเมินผล แนวทางการวัดผลและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในพื้นที่ รวทั้งศึกษาสภาพปัญหา บริบททางสังคม และความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๑.๓ ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการ จุดเน้นของสถานศึกษาด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม

๑.๖ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด สถานศึกษาในสังกัด และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา

๑.๓ นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการปรับปรุง/ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

๑.๔ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพหลักสูตร

๑.๕ สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลการใช้/ การพัฒนาหลักสูตร

๒. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

๒.๑ รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัย นโยบายและแผนการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ

๒.๒ ประสานงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษา สำหรับผู้เรียนตามประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบที่เหมาะสม

๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษ ให้สามารถบริหารจัดการและวางแผนการจัดการศึกษา สำหรับผู้เรียนตามประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

๒.๔ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตรวด สถานศึกษาในสังกัด และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการดำเนินการ จัดการศึกษา สำหรับผู้เรียนตามประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

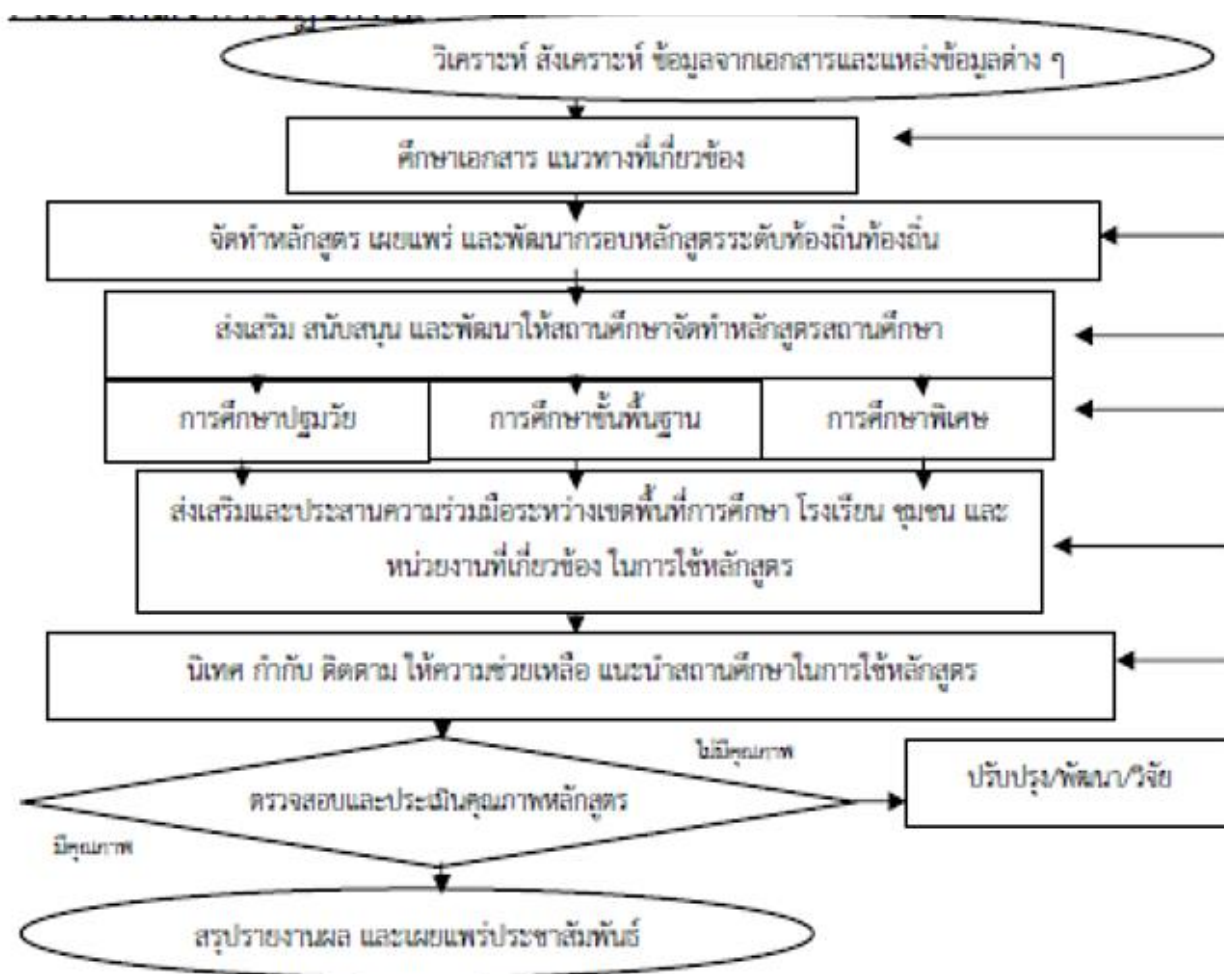
๒.๕ ประสานความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ เช่น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ศูนย์ การศึกษาพิเศษระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรวด

๒.๖ นิเทศ กำกับ ติดตามให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของ โรงเรียนในสังกัด เพื่อให้สามารถคัดกรองและวินิจฉัยผู้เรียนสามารถปรับปรุง/ พัฒนาแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคลเพื่อพัฒนาผู้เรียนเต็มตามความต้องการเฉพาะบุคคลตามประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มี คุณภาพ

๒.๗ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพหลักสูตร

๒.๘ สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลการใช้/ การพัฒนาหลักสูตร

Flow Chart การปฏิบัติงาน

ปฏิทินการดำเนินงาน

รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
1. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาศาสนา 2. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร และชี้แจงเป้าหมายการเรียนรู้ของโรงเรียนในสิ่งที่ รวมทั้ง ศึกษาสภาพปัญหา บริบททางสังคม และความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต	ตลอดปี	มีระบบสารสนเทศที่ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน	กลุ่มนิเทศฯ
3. ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรการศึกษาระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	กำหนดตามความเหมาะสม	มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น	กลุ่มนิเทศฯ
4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้อิทธิพลความรู้ ความเข้าใจในการสร้าง ใช้ และประเมินหลักสูตรสถานศึกษา 5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และความต้องการของท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม	กำหนดตามความเหมาะสม	สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและกรอบหลักสูตรท้องถิ่น	กลุ่มนิเทศฯ
6. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมช่วยเหลือนำไปในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา	กำหนดตามความเหมาะสม	ความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กลุ่มนิเทศฯ
7. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือและนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	กำหนดตามความเหมาะสม	กลุ่มนิเทศฯ มีแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการใช้หลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติการนิเทศได้จริง	กลุ่มนิเทศฯ
8. ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพหลักสูตร	ทุกปีการศึกษาตามรอบที่กำหนด	- มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่มีคุณภาพ - สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศฯ
9. สรุปรายงาน และเผยแพร่	เมื่อการประเมินเสร็จสิ้น	กลุ่มนิเทศฯ มีรายงานผลการดำเนินงานประจำปีที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศฯ

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. นักเรียนก่อนวัยเรียนได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาย่างทั่วถึง ซึ่งในสถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนและมีผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและมีความทันสมัย

๒. ผู้ปกครองทางร่างกาย สติปัญญา ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษมีโอกาสเข้ารับการศึกษาย่างทั่วถึง ซึ่งในสถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนและมีผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและมีความทันสมัย

๓. นักเรียนวัยเรียนทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการจัดการเรียนรู้โดยครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ และมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐
๓. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

๒๕๕๑

๔. แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๕. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๖. แนวทางการวัด และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช ๒๕๕๑

๗. แนวทางการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๘. แนวทางการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช ๒๕๕๑

๙. แนวทางในการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑๐. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
๑๑. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
๑๒. หลักสูตรการศึกษาพิเศษ
๑๓. พระราชบัญญัติการศึกษาเพื่อคนพิการ พุทธศักราช ๒๕๕๑

งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร การสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วย งานที่ เกี่ยวข้อง
ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อ พัฒนาหลักสูตร การสอน และกระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียน	1. งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนา หลักสูตร	1. ศึกษา นโยบาย แผนงาน และยุทธศาสตร์ กับพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การ พัฒนาและใช้หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพครู และผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา 2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น 3. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรและประเมินผลการใช้หลักสูตร 4. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ใช้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 5. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดย ใช้ข้อมูลจากกรณีศึกษา การวิจัย การประเมินผลการใช้หลักสูตร การประเมินคุณภาพ ผู้เรียนระดับโรงเรียนและระดับสถานศึกษา 6. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือและนำผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ 7. นำผลการวิจัยมาใช้ เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้ง กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตรในระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา 8. ส่งเสริม สนับสนุน การเผยแพร่ความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัย และพัฒนาหลักสูตร 9. สรุปรายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่สู่สาธารณะ	1. ศึกษาในวงกว้างกลุ่ม นิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการจัด การศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร ทางการศึกษา 3. ผู้เรียน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย

๒. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร การสอน และ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศึกษามัธยมศึกษา และสถานศึกษา ในสังกัด

ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการศึกษา วิจัยและเป็นแหล่งศึกษาให้กับสำนักงานคณะกรรมการศึกษา ขั้นพื้นฐานใน ๒ ประเด็น คือ

๑. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อนำมาใช้ กำหนดเป้าหมายและจุดเน้น และความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามผลการใช้หลักสูตรเพื่อผลักดันให้มีการพัฒนากระบวนการ จัดทำหลักสูตร การบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำจำกัดความ

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้ได้มา ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร โดยเป็นการจัดทำ หรือปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือ สร้าง หลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นรากฐานอยู่เลย การพัฒนาหลักสูตรมีความครอบคลุมไปถึง การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรและเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย

การสอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน (Teaching/ Instruction) หมายถึง การดำเนินการของครูผู้สอน ซึ่งครอบคลุมถึงการวางแผนการเรียนการสอน การออกแบบการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน/การจัดการเรียนรู้ การใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอน รูปแบบการเรียนการสอน ระบบการสอน สื่อการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน รวมทั้งการใช้ทฤษฎีและหลักการเรียนรู้และ การสอนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Process) หมายถึง กระบวนการที่ผู้เรียนใช้ในการแสวงหาความรู้ สร้างความเข้าใจ สร้างองค์ความรู้ และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ และมีศักยภาพ ตามที่มุ่งหวังในหลักสูตร

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Action Research) หมายถึง การบูรณาการกระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การดำเนินการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการ การสรุปผลการแก้ปัญหาและรายงานผล และนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษา วิเคราะห์ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ทศทาง แนวปฏิบัติ นโยบาย แผนงาน ยุทธศาสตร์

๑.๑ ศึกษา นโยบาย แผนงาน และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การพัฒนาและการใช้หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด

๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น

๑.๓ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและติดตามการพัฒนาและประเมินผลการใช้หลักสูตร

๒. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากการนิเทศ การวิจัยและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการประเมินคุณภาพผู้เรียน

๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร และทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการสอน และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๓. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร การสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ

๔. ติดตาม ประเมินผล วิจัยการใช้หลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๔.๑ ประเมินคุณภาพหลักสูตร การสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

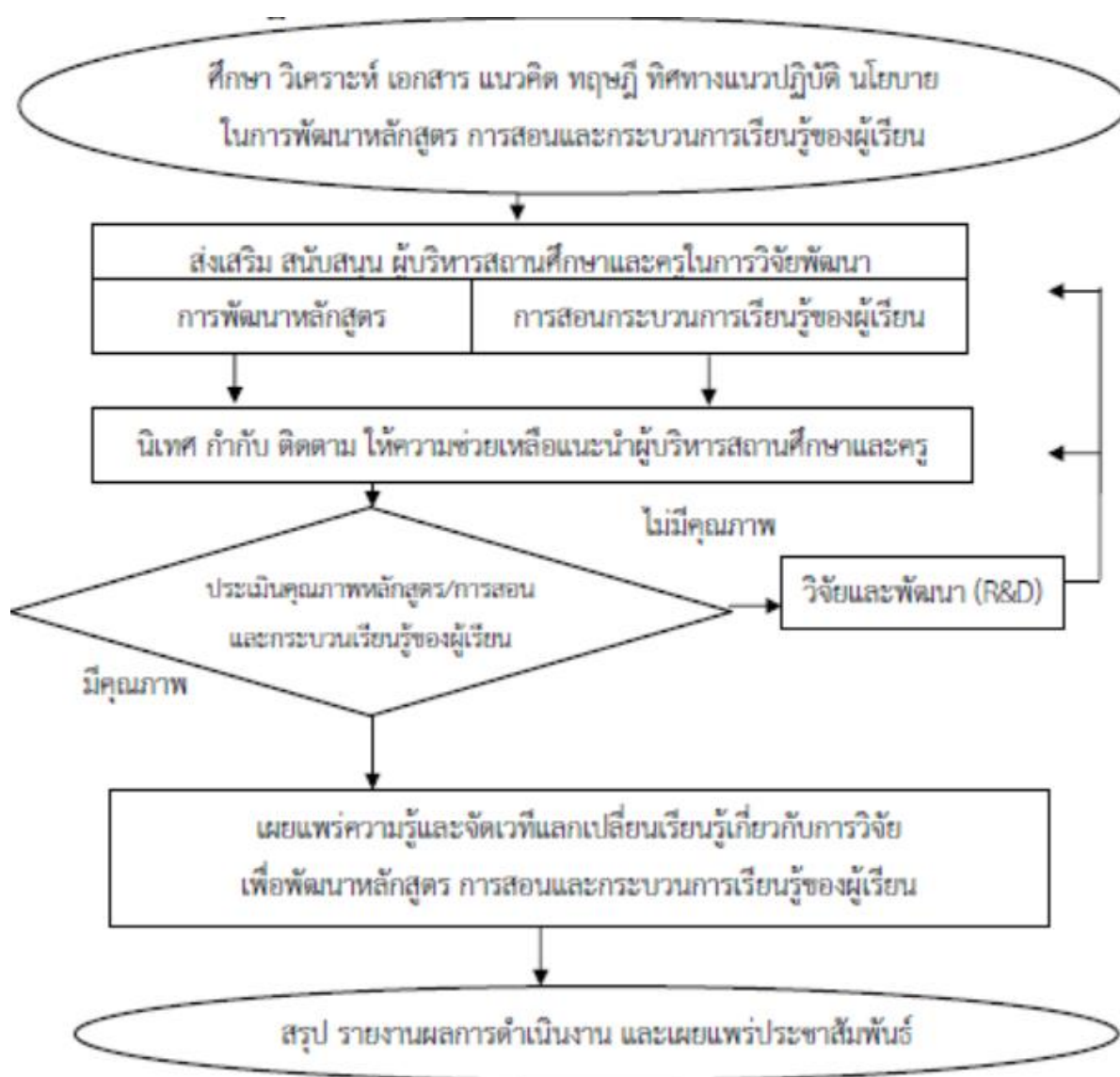
๔.๒ นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คุณภาพครูและคุณภาพนักเรียนทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษารวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔.๓ วิจัยและพัฒนาหลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๕. ส่งเสริม สนับสนุนการเผยแพร่ความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๖. สรุปรายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

Flow Chart การปฏิบัติงาน

ปฏิทินการดำเนินงาน

รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
1.1 ศึกษานโยบาย แผนงาน และยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการหลักสูตร การพัฒนาและใช้หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 1.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น 1.3 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามการพัฒนาและประเมินผลการใช้หลักสูตร	ตามความเหมาะสม	มีกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี ที่นำไปพัฒนาครู/นักเรียนได้จริง มีรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาและติดตามผลการใช้หลักสูตรที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศฯ
2.1 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากกาวิจัย การวิจัยและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการประเมินคุณภาพผู้เรียน 2.2 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร และทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	กำหนดตามความเหมาะสม	มีงานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร	กลุ่มนิเทศฯ
3. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือและนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนให้เกิดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ	กำหนดตามความเหมาะสม	มีแผนการนิเทศด้านการพัฒนาและใช้หลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติการนิเทศได้จริง	กลุ่มนิเทศฯ
4.1 ประเมินคุณภาพหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน 4.2 นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คุณภาพครูและคุณภาพนักเรียนทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 4.3 วิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	กำหนดตามความเหมาะสม	มีรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาและติดตามผลการใช้หลักสูตรที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศฯ
5. ส่งเสริม สนับสนุนการเผยแพร่ความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร การสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	กำหนดตามความเหมาะสม	มีเอกสารเผยแพร่ และเวทีเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	กลุ่มนิเทศฯ
6. สรุปรายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	สัปดาห์-กันยายน	มีรายงานผลการดำเนินงานประจำปีที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศฯ

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีผลการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๓. แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๔. แนวทางการดำเนินงานโครงการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐

งานพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

บทบาท/ภารกิจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐาน การศึกษา และการ ประกันคุณภาพ การศึกษา ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	1. การพัฒนา คุณภาพ มาตรฐาน การจัดการ ศึกษา	1. ศึกษาแบบร่างเกณฑ์ วิธีกร แนวทางการปฏิบัติ ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 2. ศึกษา ค้นคว้า ทดสอบ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการมาตรฐานการศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับเขต พื้นที่การศึกษา และมาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวข้อง 4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2553 ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและเข้มแข็ง รวมทั้งการกำหนดตัวบ่งชี้ เกณฑ์ในการประเมินผล การดำเนินการผ่านมาตรฐาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่าง สถานศึกษา 5. ร่วมกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา 6. นิเทศ ติดตาม พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง 7. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน และจัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงาน/วิธีการ ปฏิบัติที่ดี	1. ผู้บริหารระดับเขต พื้นที่การศึกษา 2. ศึกษาธิการ/กลุ่ม นิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการจัด การศึกษา 3. ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และ บุคลากรทางการศึกษา 4. คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5. ก.ค.ป.บ. 6. สมศ.

บทบาท/อำนาจหน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพ การศึกษา ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา (ต่อ)	2. การติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพ การศึกษา	1. วางแผนและจัดทำระบบการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. นิเทศ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. ดำเนินการตรวจสอบประเมินคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นิเทศ ติดตาม ประเมินระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์ ผลการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4. ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ พัฒนาสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์อย่างเป็นระบบ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 5. จัดทำ จัดทำ แผนพัฒนาระบบสารสนเทศสถานศึกษาประกันคุณภาพ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6. ประสานงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ส่งเสริมสถานศึกษาให้พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก 7. สรุปรายงานผลการดำเนินการ จัดทำเอกสาร เผยแพร่ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และนวัตกรรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษา นิเทศ/กลุ่ม นิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการจัด การศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 4. คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5. กศ.ป.น. 6. สมศ.

บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษา และ การประกันคุณภาพ การศึกษา ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา (ต่อ)	3. การวิจัย พัฒนาระบบ ประกันคุณภาพ การศึกษา	1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ของแต่ละหน่วยงาน 2. ส่งเสริม สนับสนุนและเข้าร่วมกับสถานศึกษาดำเนินการวิจัยมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา 3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกัน คุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4. รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา 5. นิเทศ ติดตาม การวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและนำผลมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่ การศึกษา 2. ศึกษาธิการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด การศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 4. คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 5. ก.ด.ป.น. 6. สมศ.

บทบาท/ผู้อำนวยการ/หัวหน้าทีม ตามประเภท ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพ การศึกษา ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา (ต่อ)	4. งาน ประสานงาน การประเมิน คุณภาพ ภายนอก	1. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินตนเอง จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา รายงานการประเมินตนเอง ของสถานศึกษาที่เป็นรายงานประจำปี 2. ให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก (เข้า) ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด 3. จัดทำข้อมูลสถานศึกษาทั้งเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ประสานงานกับสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) 4. ประสานงานกับสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการตรวจสอบข้อมูล ผลการประเมินคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ผลการประเมินคุณภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพภายนอกที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ผลการประเมินคุณภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ 5. จัด/ส่งเสริมให้บุคลากรของสถานศึกษาอบรม สัมมนา พัฒนาศักยภาพด้านการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก 6. นิเทศ ติดตาม กำกับ สถานศึกษาในภาพดำเนินการจัดการศึกษามาตรฐานการศึกษา ให้พร้อมรับและผ่านมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก 7. สรุปรายงาน สัมภาษณ์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อเผยแพร่ และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษาธิการ/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5. ก.ค.ศ. 6. สมศ.

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา
๒. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขอบเขตของงาน

ดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบตามกฎหมายว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่เพิ่มเติม

คำจำกัดความ

การประเมินคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายความว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างมีระบบ ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๒. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๓. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
๔. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
๕. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
๖. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๗. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
๘. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ที่สอดคล้องมาตรฐานของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบ และโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึก ให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น ความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน โดยระบบการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วยการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษา วิเคราะห์ หลักเกณฑ์ ระเบียบ มาตรฐาน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา ปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพ ภายนอกของ สมศ. ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และมาตรฐานหน่วยงาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. จัดทำมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และนำเสนอ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ความเห็นชอบ และประกาศใช้

๒.๑ จัดทำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา ในแต่ละระดับ และแสดงเอกลักษณ์ของเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒ นำมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา เสนอคณะกรรมการ เขตพื้นที่การศึกษาให้ความเห็นชอบ

๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบ

๓.๑ สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรของเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม กฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๓ และประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่เพิ่มเติม

๓.๒ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา และนำไปใช้ในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

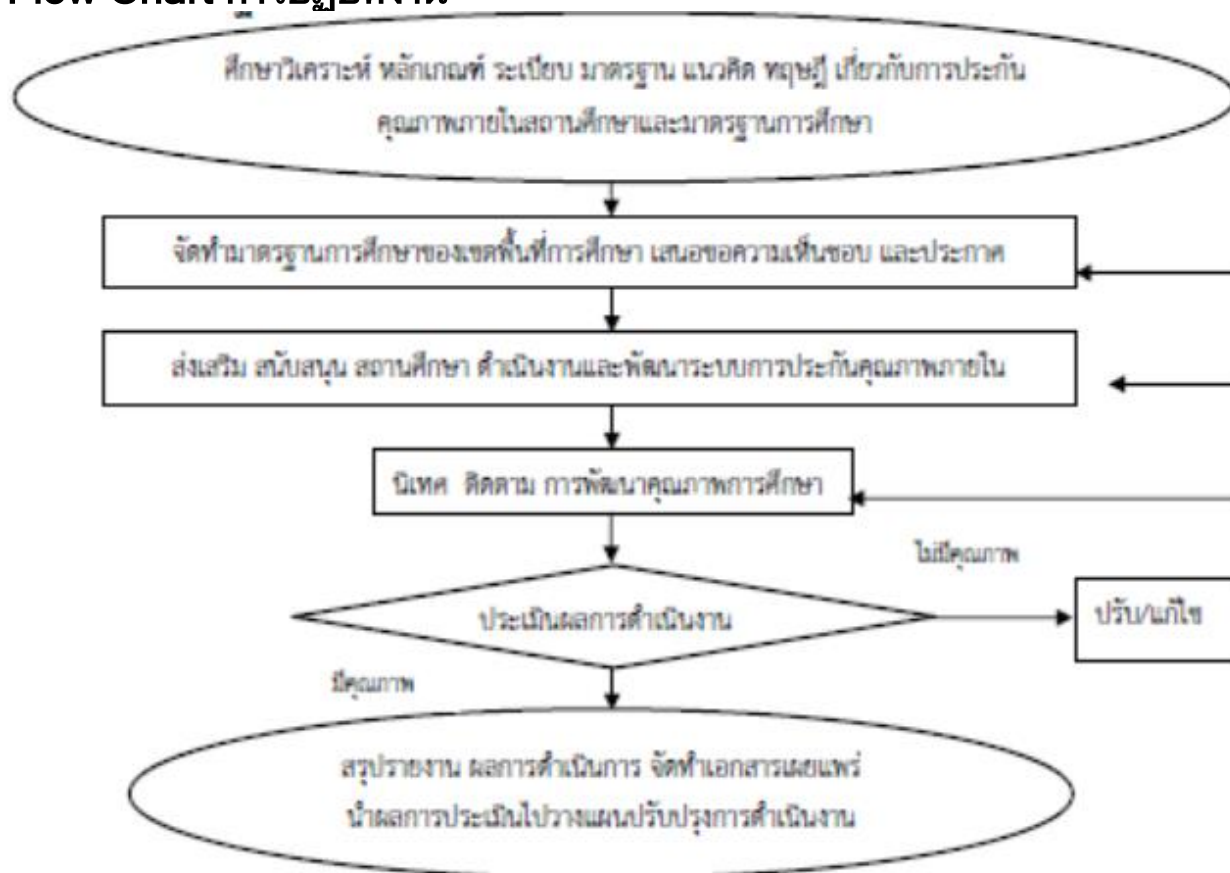
๓.๓ กำหนดแนวปฏิบัติในการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายการ ประเมินคุณภาพภายใน

๓.๔ รวบรวม และสังเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา จากรายงานการ ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

๓.๕ จัดทำสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๔. นิเทศ ติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- ๔.๑ วิเคราะห์และสรุปผล การรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และผลการประเมินคุณภาพภายนอก
- ๔.๒ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา (ระยะ ๓ - ๕ ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกัน
- ๔.๓ ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ มาตรการ และการปฏิบัติที่กำหนดตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษและแผนปฏิบัติการประจำปี
- ๔.๔ นิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- ๔.๕ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลเพื่อแสดงจุดเด่น จุดควรพัฒนา
๕. ประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ๕.๑ ประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
- ๕.๒ วิเคราะห์ผลการประเมิน และนำผลมาใช้เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๖. สรุปรายงานผลการดำเนินการ จัดทำเอกสารเผยแพร่ และนำผลการประเมินไปวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน

Flow Chart การปฏิบัติงาน

ปฏิทินการดำเนินงาน

รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
1. ศึกษาวิเคราะห์ หลักเกณฑ์ ระเบียบ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ/ปอ.ว.ย./พื้นฐาน/ภายนอก (สมศ.)ความต้องการชุมชน/ท้องถิ่น และมาตรฐานการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ตลอดปี	มีเอกสาร คู่มือแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ที่มีคุณภาพ	กลุ่มนิเทศสถานศึกษา
2. จัดทำมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และเอกลักษณ์ของเขตพื้นที่ นำเสนอ กทพ. ขอความเห็นชอบ ประกาศใช้ แจ้งสถานศึกษาในสังกัด และผู้เกี่ยวข้อง	ตลอดปี	ระบบการประกันคุณภาพการศึกษภายในสถานศึกษาเข้มแข็ง	กลุ่มนิเทศสถานศึกษา กทพ. กศป.
3. สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ ให้บุคลากรเขตพื้นที่ สถานศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2553 และประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในฯ พ.ศ. 2554 ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้ กำหนดแนวปฏิบัติการจัดทำรายงานประจำปี สังเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนาจากรายงานประเมินภายในสถานศึกษา สรุปรายงานผลการประเมินภายในของสถานศึกษาในสังกัด ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	ต้นปีการศึกษา ภาคเรียนที่สอง	ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนา	กลุ่มนิเทศสถานศึกษา
4. วิเคราะห์ สรุปลักษณะนิเทศ ติดตาม ประเมินคุณภาพภายใน/ภายนอก จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ มาตรการ แผนพัฒนาคุณภาพ แผนปฏิบัติการประจำปี นิเทศติดตามผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ตลอดปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	กระบวนการประเมินมีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือ	กลุ่มนิเทศสถานศึกษา
5. ประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์ผลการประเมิน	ปีละ 1 ครั้ง	มีการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาการศึกษา	กลุ่มนิเทศ
6. สรุปรายงานผลการดำเนินการ จัดทำเอกสารเผยแพร่ และนำผลการประเมินไปวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน	ทุกสิ้นปีการศึกษา	มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ	กลุ่มนิเทศสถานศึกษา

งานที่ได้รับมอบหมายในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

๑. งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน

- ๑.๑ ประสานงานการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเครือข่ายการนิเทศในเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๒ จัดทำแผนการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
- ๑.๓ ดำเนินการและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาเครือข่ายการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ

ที่หลากหลาย

- ๑.๓.๑ พัฒนาห้องเรียน หรือสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้
- ๑.๓.๒ จัดทำเวทีวิชาการ เผยแพร่นวัตกรรมองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ๑.๓.๓ จัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษา เครือข่ายชุมชนเพื่อการเรียนรู้
- ๑.๓.๔ จัดตั้งเครือข่ายบุคคล ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ชมรมครู ชมรมผู้บริหาร ชมรมบุคลากร

ทางการศึกษา

- ๑.๔ จัดทำสรุปรายงาน และเผยแพร่เทคนิค วิธีการ สื่อ เครื่องมือ และรูปแบบเครือข่ายนิเทศ

๒. รับผิดชอบงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยมีภาระงาน ดังนี้

- ๒.๑ พัฒนาหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ
- ๒.๒ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ
- ๒.๓ พัฒนาระบบ รูปแบบ เทคนิค วิธีการ สื่อและเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ
- ๒.๔ พัฒนารูปแบบ เทคนิค วิธีการวัดและประเมินผลในการสนับสนุน แนะนำ และส่งเสริมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ
- ๒.๕ พัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการให้การสนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ
- ๒.๖ วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการจัดการเรียนรู้การศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

๓. งาน/โครงการที่รับผิดชอบ

- ๓.๑ โรงเรียนมาตรฐานสากล
- ๓.๒ การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน
- ๓.๓ การจัดการเรียนร่วม
- ๓.๔ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- ๓.๕ การแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ของผู้เรียน

๓.๖ ทะเล และมหาสมุทร

๔. หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ

๔.๑ คณะกรรมการดำเนินงานตามที่ได้รับคำสั่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

๔.๒ เวรรักษาการณ์วันหยุดราชการ

๕. งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาที่รับผิดชอบ

๑. โรงเรียนในความรับผิดชอบ : ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาปทุมหลวง

ที่	โรงเรียน	ตำบล/อำเภอ	ขนาด	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ระดับชั้นที่เปิดสอน
๑	อนบาลตราด	ตะกวง/เมือง	ใหญ่พิเศษ	นายสังคม จิตนาวสาร	อนุบาล - ป.๖
๒	วัดหนองคันทร	หนองคันทร/เมือง	เล็ก	นางชลธิชา อนันต์นาวิ	อนุบาล - ป.๖
๓	วัดหนองเสม็ด	ท่ากุ่ม/เมือง	กลาง	นางสาวสุรภียา สิมะเตือ	อนุบาล - ป.๖
๔	วัดสุวรรณมงคล	ท่ากุ่ม/เมือง	เล็ก	ว่าที่ร้อยตรีประกิจ เกษแก้ว	อนุบาล - ป.๖
๕	วัดไทรทอง	ท่าพริก/เมือง	กลาง	นายณัฐ วรรณบุตร	อนุบาล - ป.๖
๖	วัดห้วยน้ำขาว	เนินทราย/เมือง	กลาง	นายวิรพันธ์ เขียวเงิน	อนุบาล - ป.๖
๗	บ้านเป็ดไผ่	เนินทราย/เมือง	เล็ก	นายสุภาพร พิมพ์พาสรี	อนุบาล - ป.๖
๘	วัดแหลมหิน	เนินทราย/เมือง	กลาง	นางสาวบุญรักษา คัมปลี	อนุบาล - ป.๖
๙	วัดอ่าวใหญ่	อ่าวใหญ่/เมือง	เล็ก	นางจิตินันท์ อภิบาล	อนุบาล - ป.๖
๑๐	บ้านแหลมพร้าว	แหลมกลัด/เมือง	กลาง	นางพรกมล ศรีโมสาร	อนุบาล - ป.๖
๑๑	ชุมชนวัดอ่าวซ่อ	แหลมกลัด/เมือง	ใหญ่	นายเทอดศักดิ์ แสงบาล	อนุบาล - ป.๖

ประธานศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นายสังคม จิตนาวสาร

ศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางสาวรุ่งอรุณ สักวาล

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรตดที่รับผิดชอบศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางภคินีพร พรโชติชัยนันท์

๒. โรงเรียนในความรับผิดชอบ : ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาแหลมงอบ

ที่	โรงเรียน	ตำบล/อำเภอ	ขนาด	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ระดับชั้นที่เปิดสอน
๑	บ้านคลองใหญ่	แหลมงอบ	กลาง	นางสาวอริสา พลอยงาม	อนุบาล - ป.๖
๒	บ้านเนินดินแดง	คลองใหญ่/ แหลมงอบ	เล็ก	นางสาวจินตหรา ศุภจตุรัส	อนุบาล - ป.๖
๓	อนุบาลวัดน้ำเขียว	แหลมงอบ	กลาง	นางสาวทัศนีย์ แสงอรุณ	อนุบาล - ป.๖
๔	ชุมชนวัดบางกระดาน (สวนราษฎร์บำรุง)	แหลมงอบ	กลาง	นายสุรศักดิ์ นามเกียรติ	อนุบาล - ม.๓
๕	วัดบางปีดล่าง (ราษฎร์ สงเคราะห์)	แหลมงอบ	กลาง	นางสาวศิริรัตน์ โพธิ์ทอง	อนุบาล - ม.๓
๖	วัดแหลมมะขาม (กัลยาณกิตติวิทยา)	คลองใหญ่/ แหลมงอบ	เล็ก	นายปัญญา วันตา	อนุบาล - ป.๖
๗	วัดแหลมมะขาม สาขา บ้านแหลมทองหลาง	คลองใหญ่/ แหลมงอบ	เล็ก	นายปัญญา วันตา	อนุบาล - ป.๖
๘	ชุมชนแหลมงอบ (นิเทศก์อุปถัมภ์)	แหลมงอบ	กลาง	นางสาวกิ่งแก้ว บริรักษ์ศุภกร	อนุบาล - ป.๖

ประธานศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางศิริรัตน์ โพธิ์ทอง

ศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางสาวรุ่งอรุณ ส้างวาล

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสดที่รับผิดชอบศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางภคธินันท์ พรโชติชัยนันท์

๓. โรงเรียนในความรับผิดชอบ : ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง

ที่	โรงเรียน	ตำบล/อำเภอ	ขนาด	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ระดับชั้นที่เปิดสอน
๑	บ้านคลองพร้าว	เกาะช้างใต้/ เกาะช้าง	กลาง	นางนภัสสร สว่างโคตร	อนุบาล ๑- ป.๖
๒	อนุบาลเกาะช้าง	เกาะช้างใต้/ เกาะช้าง	กลาง	นางนภัสสร สว่างโคตร	อนุบาล ๑- ม.๓
๓	บ้านบางเบ้า	เกาะช้างใต้/ เกาะช้าง	เล็ก	นางสาวพุดสดี พึ่งผล	อนุบาล ๑ - ป.๖
๔	วัดรัชคามคชทวีป	เกาะช้างใต้/ เกาะช้าง	เล็ก	นางสาวสาวิตรี แนวสวย	อนุบาล ๑- ม.๓
๕	วัดสลักเพชร	เกาะช้างใต้/ เกาะช้าง	กลาง	นางสาวนันทยา บัวตรี	อนุบาล ๑- ม.๓

ประธานศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางสาวนันทยา บัวตรี

ศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางสาวรุ่งอรุณ สักวาล

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรคที่รับผิดชอบศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางภคธินันท์ พรโชติชัยนันท์

๔. โรงเรียนในความรับผิดชอบ : ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะกูด

ที่	โรงเรียน	ตำบล/อำเภอ	ขนาด	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ระดับชั้นที่เปิดสอน
๑	บ้านคลองเจ้า	เกาะกูด/เกาะกูด	กลาง	นางวริฐา บมกลาง	อนุบาล ๑- ป.๖
๒	บ้านอ่าวพร้าว	เกาะกูด/เกาะกูด	เล็ก	นายชุตกุล คำขาว	อนุบาล ๑- ม.๓
๓	อนุบาลเกาะกูด	เกาะกูด/เกาะกูด	กลาง	นางนิกร ผงทอง	อนุบาล ๑ - ป.๖
๔	บ้านเกาะหมาก (สถิตสทุธิวงษ์)	เกาะหมาก/ เกาะหมาก	เล็ก	นางณัฐวรา ศรีวัฒนะ	อนุบาล ๑- ม.๓

ประธานศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางนิกร ผงทอง

ศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางสาวรุ่งอรุณ สักวาล

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรคที่รับผิดชอบศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล

นางภคธินันท์ พรโชติชัยนันท์

ส่วนที่ ๔

ทิศทางการนิเทศ

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นกลุ่มที่ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกันโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

วิสัยทัศน์

นิเทศการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน “นิเทศดี มีความสุข”

หลักการ

๑. การนิเทศโดยใช้โรงเรียนและห้องเรียนเป็นฐาน (School and Classroom based Supervision)
๒. ยึดหลักกัลยาณมิตรนิเทศ คือ ปัญญาธรรม เมตตาธรรมและความเป็นจริงในชีวิต (สมน อมรวิวัฒน์, ๒๕๔๗)
๓. การสร้างองค์ความรู้แห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และการพัฒนาวิชาชีพครูในลักษณะ Professional learning community (PLC)
๔. ยึดหลักบูรณาการและการทำงานเป็นทีม
๕. การประกันคุณภาพทั้งระบบ ประกอบด้วย ระบบการบริหารจัดการ ระบบการเรียนการสอน และระบบการนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

๑. คุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย
 - ๑.๑ คุณภาพของเด็ก
 - ๑.๒ คุณภาพกระบวนการบริหารและการจัดการ
 - ๑.๓ คุณภาพการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
๒. คุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ๒.๑ คุณภาพของผู้เรียน
 - ๒.๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
 - ๒.๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
 - ๒.๒ คุณภาพกระบวนการบริหารและการจัดการ
 - ๒.๓ คุณภาพกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๑. ทุกโรงเรียนในสังกัดได้รับการนิเทศไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง / ภาคเรียน
๒. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้รับการนิเทศไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง / ภาคเรียน

เชิงคุณภาพ

ทุกโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตั้งแต่ระดับดีเลิศขึ้นไป

รูปแบบการนิเทศ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษวิทยาเขต ๑ กำหนดให้มีการนิเทศตามโครงการ “การนิเทศบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยศึกษานิเทศก์สามารถเลือกใช้รูปแบบหรือเทคนิคการนิเทศตามดุลพินิจของตนอย่างอิสระรูปแบบการนิเทศที่ศึกษานิเทศก์นิยมใช้มี ดังนี้

๑. การนิเทศรายบุคคล

การแนะนำเป็นรายบุคคล (Individual Conference) การพบปะกันระหว่างครูและศึกษานิเทศก์ เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้โอกาสศึกษานิเทศก์ได้ทำงานเป็นรายบุคคลกับครูในเรื่องปัญหาทางวิชาการของแต่ละคน เป็นวิธีการที่ทั้งสองคนได้ทำงานร่วมกันกิจกรรมการนิเทศรายบุคคล ได้แก่

๑.๑ การเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน

วิธีการนิเทศการศึกษาวิธีหนึ่งที่สำคัญยิ่งก็คือการไปเยี่ยมชั้นเรียนในขณะที่ครูกำลังสอนการไปเยี่ยมชั้นเรียนจะทำให้เห็นสภาพที่เป็นจริงตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่ครูประสบอยู่เพื่อร่วมมือกับครูหาทางปรับปรุงแก้ไขให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การไปเยี่ยมชั้นเรียนควรจะไปต่อเมื่อได้สร้างความสัมพันธ์กับครูเป็นอย่างดีแล้วเพราะครูจะได้ไม่มองศึกษานิเทศก์ ด้วยความหวาดกลัวระแวงสงสัยคิดว่าศึกษานิเทศก์จะมาจับผิดการไปเยี่ยมชั้นเรียน หากศึกษานิเทศก์ได้แจ้งวัตถุประสงค์ให้ครูทราบว่าการมานั้นไม่ใช่มาเพื่อจับผิดหรือเพื่อรายงานการปฏิบัติงานของครูแต่มาเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือครู เป็นพี่เลี้ยงครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานกำหนดวัตถุประสงค์ของการเยี่ยมชั้นเรียน ตลอดจนได้แสดงความคิดเห็นและปรึกษาหารือในรายละเอียดต่าง ๆ สำหรับศึกษานิเทศก์นั้น มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเยี่ยมชั้นเรียนที่ดีดังนี้

๑) ศึกษานิเทศก์ควรเข้าไปสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน ไม่ใช่ไปจับผิดฟังให้ครูยอมรับว่าศึกษานิเทศก์มาเพื่อช่วยเหลือครู

๒) ศึกษานิเทศก์ควรจะไปพร้อมกับครูผู้สอนหรือภายหลังเล็กน้อยก่อนที่ครูจะเริ่มบทเรียน ศึกษานิเทศก์ไม่ควรจะแอบเดินย่อง ๆ เข้าไปหลังชั้นเพื่อสังเกตการสอนของครู

๓) ศึกษานิเทศก์ควรเข้าไปนั่งอยู่ข้างหลังห้องเรียน ซึ่งสามารถมองเห็นชั้นเรียนได้ทั่วถึงนั่งฟังอย่างเงียบ ๆ ด้วยท่าทีเต็มไปด้วยความสนใจและดูจนจบชั่วโมง

๔) ศึกษานิเทศก์ไม่ควรจะเข้าร่วมบทเรียนเป็นอันขาดนอกจากจะได้รับเชิญจากครู และนักเรียนให้เข้าร่วมด้วยเท่านั้น

๕) ศึกษานิเทศก์ควรจะต้องมีบันทึกเกี่ยวกับการสอนของครู ซึ่งจะเป็นแนวทางให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูภายหลัง

๖) ศึกษานิเทศก์ควรจะไปเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อสังเกตการสอนมากกว่าหนึ่งครั้ง ในหนึ่งภาคเรียน เพื่อจะได้สังเกตดูความเจริญงอกงามของครูในด้านการสอนและดูผลงานการนิเทศของศึกษานิเทศก์เองต่อครูผู้สอน

หลังจากได้มีการเยี่ยมชั้นเรียนแล้วศึกษานิเทศก์ควรจะได้พบปะกับครูเป็นส่วนตัว เพื่อชี้แจง ความคิดเห็นให้ครูฟังเปิดโอกาสให้ครูชี้แจงเหตุผลในการกระทำของครู แล้วร่วมกันปรึกษาหารือความคิด ที่ดีกว่าถูกต้องกว่าเหมาะสมกว่าการให้คำปรึกษาแนะนำชี้แจงนั้น ไม่ควรให้นานนักควรจะเป็นภายในวัน เดียวกันหรือถ้าเป็นไปได้ภายหลังจากที่ครูสอนเสร็จก็จะดียิ่งขึ้น เพราะทั้งสองฝ่ายผ่านเหตุการณ์นั้นมาใหม่ ๆ วิธีการที่ดีศึกษานิเทศก์ไม่ควรพูดถึงเฉพาะข้อบกพร่องของครูแต่อย่างเดียวหากมีข้อใดควรชมก็หยิบยกขึ้นมา ชมพร้อมทั้งให้กำลังใจที่จะทำเช่นนั้นอีกในการสอนครั้งต่อไป

ข้อควรระวังสำหรับศึกษานิเทศก์ในการไปเยี่ยมชั้นเรียน ก็คืออย่าไปเยี่ยมชั้นเรียนมากจนเกินไป จะทำให้ความสำคัญของการเยี่ยมชั้นเรียนลดน้อยลงไป และจะทำให้ครูเบื่อหน่ายผลที่สุดครูก็จะหลบหลีกแทนที่จะให้ความร่วมมือ

๑.๒ การสาธิตการสอน

การสาธิตการสอนคือการแสดงวิธีการเป็นตัวอย่างให้ผู้ดูแสดงอาจจะเป็นศึกษานิเทศก์เองหรือวิทยากรที่ได้รับเชิญผู้ชมการสาธิตคือครูซึ่งจัดได้เป็นกลุ่มโดยทางโรงเรียนเป็นผู้จัดไว้ หรือในการประชุมอื่น ๆ อาจนำวิธีการสาธิตไปใช้ได้การสาธิตการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูได้เห็นตัวอย่างที่ดีและถูกต้องเกี่ยวกับวิธีการสอนวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีและศรัทธาต่องานของศึกษานิเทศก์ด้วยการสาธิตการสอนไม่จำเป็นว่าศึกษานิเทศก์จะต้องทำการสาธิตเอง อาจให้ครูหรือผู้อื่นที่เชี่ยวชาญทำการสาธิตแทนก็ได้ นอกจากนี้อาจใช้ภาพยนตร์ที่แสดงการสอนหรือการทดลองแทนก็ได้เช่นกันการสาธิตการสอนควรมีจุดประสงค์ดังนี้

๑) ส่งเสริมความเจริญงอกงามทางวิชาชีพแก่ครูการสาธิตการสอนควรส่งเสริมความต้องการและความกระตือรือร้นของครูต่อการใช้ความคิดที่เขามีไว้ในใจ ในระหว่างการสังเกตของเขาการสาธิตจะมีประโยชน์ต่อเมื่อสนองความต้องการก่อให้เกิดความมั่นใจในตัวครู และแก้ความต้องการของนักเรียนในการแก้ปัญหาการสาธิตการสอนเป็นการแสดงวิธีสอนใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหการเรียนการสอนมันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สังเกตและผู้สาธิตทั้งคู่ให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีด้วย

๒) ช่วยแก้ปัญหาคือเป็นการช่วยสาธิตให้ดูเพื่อช่วยเหลือครูเมื่อแก้ปัญหาเองไม่ได้ศึกษานิเทศก์จะช่วยสาธิตให้ดูการสาธิต จึงเป็นการเกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือครูนักเรียนในการแก้ปัญหาหากมีปัญหาเกิดขึ้นในช่วงการสาธิตศึกษานิเทศก์จะต้องเป็นฝ่ายช่วยเหลือครูจะจับตามดูผู้สาธิตการสอนแก้ไขปัญหา ซึ่งครูสามารถนำมาใช้แก้ปัญหของตนเมื่อเกิดสถานการณ์ดังกล่าวขึ้นกับตนเอง

๓) เป็นการผสมผสานทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการศึกษาเข้าด้วยกัน วิธีการผสมผสานทฤษฎีและแนวปฏิบัติเข้าด้วยกันได้อย่างดีได้แก่ การสาธิตการสอนเป็นการแปลทฤษฎีออกมาเป็นแนวปฏิบัติโดยผ่านทางการสาธิตการสอน

๔) ช่วยในการอบรมครูการสาธิตการสอนจะช่วยให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนที่ทำการสาธิตครูได้ศึกษา และเข้าใจในเนื้อหาวิชาใหม่ ๆ อยู่เสมอการสาธิตการสอนจะช่วยให้ครูสามารถเข้าใจถึงกระบวนการและการนำไปใช้กับสถานการณ์ของตนเองได้

๑.๓ การให้คำปรึกษาแนะนำ/เสนอแนะ (Coaching)

การให้คำปรึกษาแนะนำเป็นการพบปะกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับการปรึกษาหรือการนิเทศแบบเสนอแนะ Coaching Technique (Modern Business : Reports : ๑๙๗๗) เป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้จากเทคนิคการนิเทศแบบเสนอแนะ Coaching Technique เป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้จากผู้ชำนาญ (Coach) ในลักษณะที่ได้รับคำแนะนำหรือเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับทบทวนปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานก้าวไปถึงจุดหมายปลายทางได้ เช่นความก้าวหน้าทางวิชาชีพความสามารถที่จะรับผิดชอบในหน้าที่สูงขึ้น (เช่นในกรณีแต่งตั้งให้เป็นผู้ให้คำปรึกษา) หรือเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานมากขึ้น

ขั้นตอนการนิเทศแบบโค้ชชิ่ง

การนิเทศแบบการให้คำปรึกษาแนะนำ/เสนอแนะ (Coaching) มี ๔ ขั้นตอนเขียนเป็นสัญลักษณ์คือ CQCD มีรายละเอียดดังนี้

C - Compliment หมายถึง การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ที่ทำหน้าที่เป็น Coach และผู้ให้คำแนะนำซึ่งเป็นสัมพันธภาพที่สร้างความไว้วางใจความสบายใจในใจร่วมกันในแนวทางของ Coaching Techniques นับเป็นบทบาทสำคัญของ Coach ที่จะต้องดำเนินการ ดังนั้นการดำเนินการ ดังนี้

๑. ศึกษาข้อมูลของผู้ที่รับการแนะนำเช่นจุดเด่นผลงานเด่นความชอบอึดอัดจุดอ่อนจุดที่ต้องปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ ควรบันทึกไว้อย่างเป็นระบบมีความเหมาะสม

๒. นำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสร้างสัมพันธภาพได้แก่การชมเชยหรือการสร้างบรรยากาศเพื่อการเชื่อมโยงไปสู่ขั้นต่อไป

Q - Question หมายถึง การถามเน้นการถามในเชิงขอความคิดเห็นไม่ให้ผู้ตอบจนมุมหรือเกิดความไม่สบายใจที่จะตอบคำถามซึ่งผู้เป็น Coach อาจจะใช้ความเหมาะสมของผู้รับคำแนะนำและสภาพปัญหาเช่น

- คุณคิดว่าผมจะช่วยอะไรได้บ้าง
- คุณคิดว่ามีวิธีการอะไรบ้างที่แก้ปัญหานี้
- คุณคิดว่าถ้าใช้วิธีการนี้แล้วจะเกิดอะไรขึ้น-

ทุกอย่างจะต้องมีข้อดีและข้อจำกัด คุณคิดว่าวิธีนี้คืออะไรคือข้อดีอะไรคือข้อจำกัด

- คุณคิดว่าข้อจำกัดนั้น ๆ จะมีทางแก้ไขหรือควรทำอะไรหรือจะหาทางออกอย่างไรในสภาวะหรือในสภาพเช่นนี้

- คุณคิดว่าถ้าคุณจะทำพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นมีอะไรบ้างที่เราควรทำ
- ที่คุณคิดว่า “ไม่ดี, ยังไม่ดีคืออะไรบ้าง” “คุณคิดว่ามีอะไรบ้างที่คุณต้องการเสริมเพิ่มเติม”

C - Correct หมายถึง การเสนอแนะแนวทางแก้ไขในขั้นตอนนี้ผู้ เป็น Coach ควรให้ความสำคัญในขั้นตอนนี้สืบเนื่องจากขั้น Question นำคำตอบของผู้รับคำแนะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอในส่วนที่ยังบกพร่องและสังเคราะห์เป็นแนวทางการปฏิบัติหรือการพัฒนาในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และในขั้นตอนนี้ควรกำหนดบทบาทในการปฏิบัติแต่ละเรื่องชัดเจน

D - Demonstrate หมายถึง การนำเสนอหรือแนวทางที่ตกลงกันไว้ในขั้นตอนของ

C - Correct หรือแผนการใช้นวัตกรรมซึ่งผู้ รับคำแนะนำเป็นผู้ ปฏิบัติผู้ เป็น Coach เป็นผู้แนะนำอย่างใกล้ชิด บางครั้ง Coach อาจต้องสาธิตการนิเทศแบบ Coaching Techniques ประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดีขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังนี้

- ๑) ผู้เป็น Coach ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นผู้ที่ผู้รับคำแนะนำยอมรับ
- ๒) มีความเหมาะสมกับการสอนและเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยใช้ได้กับบุคคลทุกกลุ่ม ทั้ง การพัฒนาศึกษานิเทศก์พัฒนาผู้บริหารและพัฒนาครู

๑.๔ เทคนิคการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาเป็นการนิเทศตัวต่อตัวระหว่างศึกษานิเทศก์กับครูผู้สอนมี ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑) การให้คำปรึกษาทางตรง (directive counseling) มีลำดับขั้นตอนการนิเทศ ดังนี้

- (๑) ขอให้ครูให้ข้อมูลให้กระจ่างที่จำเป็นต้องแก้
- (๒) ผู้นิเทศสรุปปัญหา - สาเหตุครูเห็นด้วยหรือไม่
- (๓) ผู้นิเทศเสนอวิธีแก้ - ทางเลือกให้พิจารณา
- (๔) ให้ครูแสดงความคิดเห็นพิจารณาทางเลือก
- (๕) กำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาที่ชัดเจน
- (๖) ให้ครูตกลงแนวปฏิบัติกำหนดระยะเวลาดำเนินการ
- (๗) ติดตามประเมินผล

๒) การให้คำปรึกษาทางอ้อม (non-directive counseling)

- (๑) ฟังปัญหาครูอย่างตั้งใจ
- (๒) ผู้นิเทศพูดทบทวนปัญหาเป็นระยะเมื่อครูพูดจบ
- (๓) ผู้นิเทศซักถามครูรู้ปัญหาให้ลึก
- (๔) ให้ครูกิดหาทางแก้ปัญหากระตุ้นทางเลือกหลายทาง
- (๕) ครูพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด
- (๖) ให้ครูวางแผนดำเนินการแก้ปัญหากำหนดระยะเวลาดำเนินการและทรัพยากร
- (๗) ผู้นิเทศทบทวนแผนงานที่ครูวางไว้สร้างข้อตกลงในการปฏิบัติ

๓) การให้คำปรึกษาแบบผสมผสาน

เป็นการให้คำปรึกษาลักษณะปัญหาและลักษณะบุคคลผสมผสานตามสถานการณ์ ผู้นิเทศรู้จักรับฟังช่วยให้ครูสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาได้เอง ครูมีความภูมิใจมั่นใจตนเอง แต่ครูต้องการคำแนะนำความรู้ประสบการณ์จากผู้นิเทศผู้นิเทศจึงใช้แบบผสมผสาน

๒. การนิเทศรายกลุ่ม

ในการนิเทศการศึกษานั้นบางครั้งจำเป็นต้องให้ความรู้แก่ครูละเอียดมาก ๆ เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลา งบประมาณ จำนวนผู้นิเทศ ที่ไม่เพียงพอหรือความเร่งด่วนของการดำเนินงาน ดังนั้นศึกษานิเทศก์จึงจำเป็นต้องใช้การนิเทศรายกลุ่มกิจกรรมการนิเทศรายกลุ่มที่ใช้อยู่เสมอ ได้แก่

๒.๑ การประชุมการอบรมและการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นนิเทศรายกลุ่มที่ศึกษานิเทศก์ใช้กันมากที่สุดมีข้อควรคำนึงดังนี้

๑) การอบรมข้อควรคำนึงคือเตรียมการให้พร้อมตั้งแต่กำหนดการบุคคลที่เกี่ยวข้องสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกสิ่งแวดล้อมระหว่างอบรมสร้างความประทับใจ รักษาเวลาให้ข้อมูลที่รวดเร็ว เที่ยงตรงประเมินผลการอบรม

๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการมีสิ่งที่จะต้องคำนึง คือ

- (๑) เตรียมการให้พร้อมทุกด้าน
- (๒) ชักจูงผู้ร่วมให้สนใจประชุมอย่างต่อเนื่อง
- (๓) กระตุ้นส่งเสริมผู้เข้าร่วมแสดงศักยภาพ
- (๔) ตาราง/กำหนดการยืดหยุ่นตามสภาพกิจกรรม
- (๕) สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง

๒.๒ การประชุมปรึกษากับคณะครู

๒.๓ การสนทนาทางวิชาการ

การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

เป็นการชี้แนะและช่วยเหลือด้านการเรียนการสอน มีหลักการนิเทศที่เน้นประเด็นสำคัญ ๔ ประการ คือ

๑) การสร้างศรัทธาผู้นิเทศจะต้องสร้างศรัทธาเพื่อให้ครูยอมรับ และเกิดความสนใจที่จะ ใฝ่รู้ ใฝ่ปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการสร้างความสัมพันธ์เชิงภารกิจและความมุ่งหมาย จัดเวลา กำหนดวิธีการทำงาน

๒) การสาธิตรูปแบบการสอน ผู้ให้การนิเทศจะต้องแสดงให้เห็นที่ประจักษ์ชัดว่าการสอน ที่เน้นผู้ เรียนเป็นสำคัญนั้น สามารถปฏิบัติและทำได้จริง ๆ และครูสามารถนำรูปแบบไปประยุกต์ ในชั้นเรียนได้ โดยอาจจัดนิทรรศการทางวิชาการและสาธิตรูปแบบการสอน

๓) การร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะต้องมีการพบปะกัน อย่างสม่ำเสมอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการร่วมคิดแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จัดบริการเอกสารทางวิชาการวางแผนร่วมกันเพื่อศึกษา ดูกาน แนะนำให้ปฏิบัติตามสภาพจริง พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลการปฏิบัติหาทางแก้ไขปรับปรุงเข้าร่วม ประชุม สัมมนา การฝึกอบรมตามโอกาสและนำเสนอผลงานในการประชุมปฏิบัติการ

๔) การติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการผู้นิเทศจะต้องบันทึกการนิเทศอย่างสม่ำเสมอสังเกต และรับฟังข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับการนิเทศ การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ขึ้นใหม่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสืบไป

กล่าวโดยสรุปก็คือ กระบวนการนิเทศแบบกัลยาณมิตรนิเทศเป็นการปฏิบัติจริงในสภาพที่เป็นจริงผู้ นิเทศกับผู้รับการนิเทศต้องมีการปรึกษาหารือติดต่อสื่อสาร เยี่ยมเยียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยแก้ปัญหาและให้ กำลังใจกันร่วมคิดร่วมทำบอกวิธีให้รู้ สาธิตให้ดูและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ มีการพบปะสนทนาเพื่อจะได้ ทราบทุกข์สุข และก่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหาพื้นฐานเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานทั้งนี้ ผู้นิเทศ จำเป็นต้องเริ่มงานด้วยความสัมพันธ์ที่ดีให้ครูรู้สึกไว้วางใจ พร้อมกับนำกระบวนการนิเทศสอดแทรกกลมกลืน เข้าไปกับภาระงานปกติของครูการเยี่ยมเยียน การติดต่อสื่อสารกับครูควรหลีกเลี่ยงการใช้อำนาจของการ ตรวจสอบ แต่ควรเป็นการให้กำลังใจ ใช้วิธีการพูดทางบวก มีการแลกเปลี่ยนความคิดและปรึกษาหารือซึ่งผู้ นิเทศพึงตระหนักว่าการนิเทศนั้นมีใช่การสั่งการ ตรวจสอบ บังคับบัญชาไม่ใช่การนิเทศกระด้างแต่เป็นการ

นิเทศคนกระดาศ เป็นเพียงองค์ประกอบที่แสดงร่องรอย การเรียนรู้ส่วนหนึ่งเท่านั้นแต่ที่สำคัญที่สุดผู้นิเทศ ต้องนิเทศคน พุดคุยกับครู ดูพฤติกรรมของนักเรียนสังเกตบรรยากาศ และความสัมพันธ์ในสังคมเรียนรู้นั้น เพื่อเข้าถึงสภาพ และปัญหาโดยเริ่มต้นจากศรัทธาที่ครูมีความตั้งใจที่จะไปปรับปรุงวิธีการสอนของตนเอง ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์เป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมแนะแนววิธีการต่าง ๆ ด้านการเรียนการสอน ทั้งนี้ หากได้แรงหนุนอีกด้านหนึ่ง คือ การแนะนำช่วยเหลือให้แบบอย่างจากเพื่อนครูด้วยกันในรูปแบบกัลยาณมิตร นิเทศก็จะช่วยเป็นพลังผลักดันให้ครูได้ตระหนัก และมองเห็นขั้นตอนการสอนที่เป็นจริงชัดเจนสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนของตนได้ดีขึ้น นำไปสู่แนวทางการนิเทศที่ถูกต้อง

การนิเทศแบบชี้แนะทางปัญญา (cognitive coaching)

เป็นกระบวนการที่ไม่เน้นการตัดสินความถูกต้องจะใช้การประชุมวางแผน การสังเกต และการประชุมเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอน และยังใช้ในการวางกลยุทธ์ที่มีลักษณะเฉพาะ เพื่อจะเสริมสร้าง การรับรู้ การตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนของนักเรียน เป็นการพัฒนาปรับปรุง กระบวนการคิดของครู จุดมุ่งหมายสำคัญของรูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะทางปัญญา คือ ๑) การพัฒนา และรักษาความไว้วางใจ ๒) การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ ๓) การส่งเสริมความมั่งคั่งใน พฤติกรรมที่เป็นอิสระและพึ่งพาอาศัยกัน

การนิเทศแบบชี้แนะทางปัญญามีองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ

๑. การประชุมวางแผนซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้มีการสร้างความไว้วางใจระหว่างสมาชิก ในกลุ่ม มุ่งเน้นเป้าหมายเพื่อการเตรียมการสอน และสร้างตัวชี้วัดเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอน

๒. การสังเกตการสอน เป็นการให้บริบทสำหรับการสอนแนะ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนด กลยุทธ์การเก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดไว้ในแผน

๓. การประชุมเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอน เกิดขึ้นภายหลังการสังเกตพฤติกรรมการสอน เพื่อให้ ครูสามารถพิจารณาบทเรียน และพฤติกรรมก่อนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุม การสอนแนะจะช่วยให้ครูได้ บอกถึงความรู้สึกประทับใจในการสอนของตนเอง โดยนำพฤติกรรมการสอนที่กำหนดให้ไปสังเกตในขั้นตอน การวางแผนและการสังเกตการสอนให้มาอภิปรายร่วมกัน

รูปแบบนี้จะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อผู้นิเทศมีเวลาเพียงพอให้สมาชิกในกลุ่มได้ทำงานร่วมกัน ด้วยบรรยากาศที่มีอิสระในการพิจารณาประเด็นที่ไม่คุ้นเคยและทำการสังเกตซึ่งกันและกัน จึงเป็นรูปแบบที่ อยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจ ผลของการนิเทศแบบนี้ทำให้ครูมีความเป็นตัวของตัวเอง มั่นใจในตนเอง และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน

การนิเทศโดยพี่เลี้ยง (Mentoring)

เป็นรูปแบบที่ใช้วิธีการร่วมมือกัน โดยมีการช่วยเหลือเพื่อจะถ่ายโอนบทเรียนของประสบการณ์ วิชาชีพ โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสำคัญว่าจะมีบทบาท ๕ บทบาท คือ บทบาทการสอน การ สนับสนุน การให้กำลังใจ การให้คำปรึกษา และการสร้างสัมพันธภาพ และผู้ที่ทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยง ควรมี บทบาท ดังนี้

๑. การให้ข้อเสนอแนะโดยช่วยให้ผู้รับการนิเทศได้เข้าใจวัฒนธรรมของสถานศึกษา และเข้าใจ นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา

๒. การให้การสอนแนะในการฝึกฝนเพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้รูปแบบการช่วยเหลือ

๓. ในบทบาทนี้ครูพี่เลี้ยงจะเป็นเพื่อนหรือที่ปรึกษาที่จะให้ความสนใจในการที่จะระบุนิเทศ และแก้ปัญหาการเรียนการสอนให้กับผู้รับการนิเทศ

๔. ครูพี่เลี้ยงจะเป็นผู้ให้กำลังใจและพัฒนา โดยให้การยกย่องและร่วมฉลองความสำเร็จ

การนิเทศแบบออนไลน์

กิจกรรมนิเทศการศึกษา หมายถึงกิจกรรมที่ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและรองรับด้วยข้อมูลสารสนเทศ เป็นกิจกรรมที่อยู่ในบรรยากาศของความร่วมมื้อมีความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การนิเทศทางไกลเป็นหนึ่งรูปแบบของการนิเทศในอดีตใช้วิธีการส่งจดหมาย ส่งข่าว ผู้รับการนิเทศเป็นเพียงผู้รับสารฝ่ายเดียวเท่านั้น ไม่มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้นิเทศ แต่ปัจจุบันในยุคเทคโนโลยีข่าวสาร การใช้ อินเทอร์เน็ต (Internet) มาเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ได้เป็นอย่างดี เพิ่มประสิทธิภาพ สามารถตอบข้อสงสัยสอบถามได้ พุดคุยได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ ระยะทางไม่เป็น อุปสรรคปัญหาและเข้าถึงได้ทุกแห่ง ดังนั้นรูปแบบการนิเทศทางไกลจึงเปลี่ยนรูปแบบไป เป็น “นิเทศ ออนไลน์”

กระบวนการนิเทศ

กระบวนการนิเทศจะมีความสอดคล้องกับรูปแบบของการนิเทศจึงขอกล่าวถึงกระบวนการที่เป็นสากลซึ่งประเทศไทยได้นำมาประยุกต์ใช้และพัฒนาเข้ากับกระบวนการการนิเทศของไทยเองควบคู่กับกระบวนการนิเทศที่ไทยคิดและพัฒนาขึ้นดังรายละเอียดต่อไปนี้

กระบวนการนิเทศของแฮริส (Harris, ๑๙๘๕) เดิมแฮริสแบ่งกระบวนการไว้ ๕ ขั้นตอน คือกระบวนการวางแผน, กระบวนการจัดระเบียบงาน, กระบวนการนำ, การควบคุมและการประเมินผลต่อมาได้พัฒนาให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมกับการนิเทศมากขึ้นโดยเน้นการวางแผนการปฏิบัติงานมากกว่าการควบคุมงานเหมือนที่เคยแบ่งไว้ทำให้มีขั้นตอนเพิ่มขึ้นเป็น ๖ ขั้นตอน ดังนี้ (ปรียาพรวงศ์อนุตรโรจน์, ๒๕๔๘, หน้า๔๑ - ๔๓)

๑. การประเมินสภาพการทำงาน (Assessing) เป็นกระบวนการศึกษาถึงสภาพต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงมีกระบวนการย่อย ๆ ดังนี้

- การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจะศึกษาถึงธรรมชาติและความสัมพันธ์ของเรื่องต่าง ๆ
- การสังเกตเป็นการมองสิ่งรอบตัวด้วยความละเอียดถี่ถ้วน
- การทบทวนเป็นการตรวจสอบสิ่งรอบตัวอย่างตั้งใจ
- การวัดพฤติกรรมการทำงาน
- การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน

๒. การจัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) เป็นกระบวนการกำหนดความสำคัญของงานตามเป้าหมายวัตถุประสงค์และกิจกรรมตามลำดับความสำคัญซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- การกำหนดเป้าหมาย
- การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ
- การกำหนดทางเลือก
- การจัดลำดับความสำคัญของงาน

๓. การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) เป็นกระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยประกอบด้วยกระบวนการย่อย ๆ ดังนี้

- การจัดสายงานเป็นการจัดส่วนประกอบต่าง ๆ ของงานให้สัมพันธ์กัน

- การหาวิธีการนำเอาทฤษฎีหรือหลักการไปสู่การปฏิบัติ
- การเตรียมการต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะทำงาน
- การจัดระบบการทำงาน
- การกำหนดแผนในการทำงาน

๔. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) เป็นกระบวนการกำหนดทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงานซึ่งประกอบด้วยกระบวนการย่อย ๆ ดังนี้

- การกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ
- การจัดสรรทรัพยากรไปให้หน่วยงานต่าง ๆ
- การกำหนดทรัพยากรที่จำเป็นจะต้องใช้สำหรับความมุ่งหมายเฉพาะอย่าง
- การมอบหมายบุคลากรให้ทำงานในแต่ละโครงการหรือแต่ละเป้าหมาย

๕. การประสานงาน (Coordination) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับงานเวลาวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างเพื่อให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผลซึ่งประกอบด้วยกระบวนการย่อย ๆ ดังนี้

- การประสานการปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ให้ดำเนินการไปด้วยความราบรื่น
- การสร้างความกลมกลืนและความพร้อมเพรียงกัน
- การปรับการทำงานในส่วนต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด
- การกำหนดเวลาในการทำงานในแต่ละช่วง
- การสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น

๖. การอำนวยการ (Directing) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมที่จะสามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุดมีกระบวนการย่อย ๆ ดังนี้

- การแต่งตั้งบุคลากร
- การกำหนดแนวทางหรือกฎเกณฑ์ในการทำงาน
- การกำหนดระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับเวลาปริมาณหรืออัตราเร่งในการทำงาน
- การแนะนำการปฏิบัติงาน
- การตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกในการปฏิบัติงาน

เนื่องจากกระบวนการนิเทศของไทยมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันจึงขอกล่าวเฉพาะกระบวนการที่มีลักษณะเด่นบางกระบวนการดังนี้

กระบวนการนิเทศการสอนแบบคู่สัญญา

กระบวนการนิเทศการสอนแบบคู่สัญญา (บุรชัยศิริมหาสาร, ๒๕๕๒, Online) มี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การเสนอแนะแนวคิด

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการสอนแบบคู่สัญญาให้ครูในโรงเรียนทดลองนำไปปฏิบัติภายใต้การสนับสนุนทุกรูปแบบ

๒. เมื่อครูยอมรับหลักการแล้วให้ครูจับคู่สัญญาที่มีปัญหาการเรียนการสอนในวิชาเดียวกันหรือชั้นเดียวกันเพื่อร่วมกันวางแผนการนิเทศเช่นสังเกตการสอนเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และเตรียมสื่อการสอน เป็นต้น

๓. คู่สัญญาแต่ละคนเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่มีปัญหาโดยต่างฝ่ายต่างเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของตน

ขั้นที่ ๒ การสาธิต (สมมติว่าครู A เป็นคู่สัญญากับครู B)

๑. ครู A สาธิตการสอนตามแผนการสอนของตนโดยมีครู B เป็นผู้สังเกตการสอนและบันทึกจุดเด่นจุดด้อยของครู A ตามแบบสังเกตการสอน

๒. ครู B สาธิตการสอนตามแผนการสอนของตนในวิชาที่มีปัญหาเดียวกับครู A โดยมีครู A เป็น ๖ ผู้สังเกตการสอนและบันทึกจุดเด่นจุดด้อยตามแบบสังเกตการสอนเช่นเดียวกัน

๓. ครู A และครู B ร่วมกันวิเคราะห์วิจารณ์จุดเด่นจุดด้อยของกันและกันเพื่อนำจุดเด่นของแต่ละคนมาพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขจุดด้อย

๔. ครู A และครู B นำจุดเด่นของแต่ละคนมาบูรณาการเพื่อสร้างนวัตกรรมหรือแนวทางแก้ปัญหาในรูปแบบใหม่ที่น่าเอาส่วนดีของแต่ละคนมาผสมผสานกัน

ขั้นที่ ๓ การปฏิบัติ

๑. ครู A และครู B นำวิธีการสอนที่ได้รับการปรับปรุงตามขั้นที่ ๒ ข้อที่ ๔ มาใช้ปฏิบัติการสอนในวิชาเดิมหรือในบทเรียนต่อไป

๒. ครู A และครู B นิเทศการสอนซึ่งกันและกันอีกครั้งหนึ่งแล้วสรุปผลการนิเทศการสอน

ขั้นที่ ๔ การวัดและประเมินผล

๑. ครู A และครู B ร่วมกันวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหากยังไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้คู่สัญญาต้องกลับไปค้นคว้าหาความรู้หรือแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นเพิ่มเติมเพื่อนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และใช้แก้ปัญหาร่วมกันอันจะนำไปสู่วิธีการแก้ปัญหาใหม่

๒. ถ้าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์แล้วคู่สัญญาควรแสดงความยินดีร่วมกันเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเป็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงาน

กระบวนการของการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

กระบวนการของการนิเทศแบบกัลยาณมิตรมีกระบวนการดังนี้ (อัญชลีธรรมะวิธิกุล, ๒๐๐๙, Online)

๑. ไม่มุ่งเน้นปริมาณ - เน้นความชัดเจนของขั้นตอนวิธีการ ๒. สานพลังอาสา - เริ่มที่ศรัทธา / อาสาสมัคร / ไม่ใช่การสั่งการ ๓. เสวนาร่วมกัน - ใช้อภิปรายธรรม ๗ ดังนี้ - หมั่นประชุมเป็นเนืองนิตย์ - พร้อมเพรียงทำกิจที่พึงทำ - ปฏิบัติตามหลักการที่วางไว้/สิ่งใดดีอยู่รักษา - ศรัทธายอมรับนับถือกันและกัน - ไม่บังคับ / ไม่ห้ามน / ลู่แก่อานาจบังคับบัญชา - พัฒนาไปตามสภาพจริงของสถานศึกษาที่เป็นเรื่องชัดแจ้ง - คุ่มครองเสริมแรงให้กำลังใจ ๔. สร้างสรรค์ความเป็นมิตร - ชักชวนให้ร่วมกันพัฒนา ๕. ผึกคิคมุ่มน - มีความเพียรอดทนรู้จักใช้เหตุผล ๖. ทุกวันปฏิบัติ - ทำอย่างต่อเนื่อง ๗. จัดทำบันทึกแนวทาง - รู้จักสังเกตแล้วบันทึก

กระบวนการนิเทศการสอนแบบร่วมพัฒนา

กระบวนการนิเทศการสอนแบบร่วมพัฒนามีลักษณะคล้ายกระบวนการของการนิเทศแบบอื่น ๆ แต่มีขั้นตอนมากกว่าดังนี้ (ศิริวรรณฉายะเกษริน, ๒๕๔๒, Online)

๑. คู่สัญญาตกลงร่วมกัน

๒. วิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนร่วมกัน

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา

๔. วางแผนการสอนและผลิตสื่อ
๕. วางแผนการนิเทศการสอน
๖. สอนและสังเกตการณ์สอน
๗. วิเคราะห์ผลการสอนและผลการสังเกตการสอน
๘. ให้ข้อมูลป้อนกลับซึ่งกันและกัน
๙. วางแผนการสอนและการนิเทศการสอนต่อเนื่อง

กระบวนการติดตามแบบ PDCA มีขั้นตอนสำคัญในการนิเทศ ๕ ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ ๑ วางแผนการนิเทศ (Plan - P)
- ขั้นที่ ๒ การปฏิบัติงาน (Do - D)
- ขั้นที่ ๓ การตรวจสอบ (Check - C)
- ขั้นที่ ๔ ดำเนินงานให้เหมาะสม (Act - A)

ส่วนที่ ๕

กรอบการนิเทศติดตามประเมินผลและพัฒนากระบวนการและการจัดการศึกษา

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
1. การนำพระบรมราโชบายรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ	ให้คำปรึกษา แนะนำ การนำพระบรมราโชบาย รัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติในโรงเรียน - โครงการที่โรงเรียนดำเนินการ - การบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน
2. การถดถอยทางการเรียนรู้ (LEANING LOSS)	1. ให้คำปรึกษา แนะนำการคัดกรองนักเรียน 2. ให้คำปรึกษาการนำผลการคัดกรองไปพัฒนา 3. เป็นพี่เลี้ยงดำเนินงานห้องเรียนนำอยู่คุณครู น่ารัก
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการจัดทำหน่วย และแผนการจัดการเรียนรู้ และนำไปใช้ในการจัด การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน - มีส่วนร่วมในชั้นเรียน - มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ - เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย - เรียนรู้อย่างมีความหมาย - สร้างองค์ความรู้ได้ - มีความเข้าใจในตนเอง

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
	- ใช้สติปัญญา ในการคิดวิเคราะห์ - สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพในการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย 2. สังเกตชั้นเรียนและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ 3. ตรวจสอบเอกสาร ผลงาน/ชิ้นงาน
4. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย	1. จัดทำเอกสารการนิเทศหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัย 2. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัย 3. แนะนำเครื่องมือประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัย 4. สังเกตชั้นเรียนและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ 5. ตรวจสอบเอกสาร ร่องรอยการปฏิบัติงาน 6. ใช้รูปแบบการนิเทศผสมผสาน 6.1 การสะท้อนคิด (Reflecting) 6.2 การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) 6.3 การสอนแนะ (Coaching)
5. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น	1. ให้คำปรึกษา ชี้แนะ สะท้อนคิด ช่วยเหลือในการวิเคราะห์ผลการประเมินการอ่าน การเขียน คิดเลขเป็น และกำหนดจุดพัฒนาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2. สอนงานเพื่อให้ครูผู้สอนใช้เทคนิค ชูตฝึก หรือนวัตกรรมพัฒนาการอ่าน การเขียน คิดเลขเป็นของนักเรียน การใช้สื่อ DLIT และค้นหาวิธีปฏิบัติที่ดีของครู

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
	3. สังเกตชั้นเรียนและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ 4. ถอดบทเรียนผลการนิเทศเพื่อค้นหาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในด้านการอ่าน การเขียน และคิดเลขเป็น
4. 1 โรงเรียน 1 อาชีพ	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ 2. ให้คำแนะนำการจัดทำหน่วยบูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ที่พัฒนาสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ 3. เยี่ยมชั้นเรียน / สังเกตการณ์จัดกิจกรรม และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ
5. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีกระบวนการและขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การศึกษาข้อมูลโรงเรียน 2. การคัดกรองโรงเรียน 3. การส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียน 4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียน 5. การเร่งพัฒนาโรงเรียน
6. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วม	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาพิเศษ และวางแผนจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ 2. เยี่ยมชั้นเรียน / สังเกตการณ์สอน

ประเด็น การนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
8. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น	1. ให้คำปรึกษา ชี้แนะ สะท้อนคิด ช่วยเหลือ ในการวิเคราะห์ผลการประเมินการอ่าน การเขียน คิดเลขเป็น และกำหนดจุดพัฒนาในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ 2. สอนงานเพื่อให้ครูผู้สอนใช้เทคนิค ชุดฝึก หรือนวัตกรรมพัฒนาการอ่าน การเขียน คิดเลขเป็นของนักเรียน การใช้สื่อ DLIT และ ค้นหาวิธีปฏิบัติที่ดีของครู 3. สังเกตชั้นเรียนและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ 4. ถอดบทเรียนผลการนิเทศเพื่อค้นหาวิธี ปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในด้านการจัดการ เรียนรู้ของครูในการอ่าน การเขียน และคิดเลขเป็น
9. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	1. ให้คำปรึกษา ชี้แนะ สะท้อนคิด ช่วยเหลือ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารทั้งในและนอกห้องเรียน 2. สังเกตสภาพจริง การจัดสภาพบริบท มีป้ายบอก ชื่ออาคาร ชื่อห้อง และสถานที่ต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ 3. ตรวจสอบเอกสาร ร่องรอย หลักฐาน เช่น - แผนปฏิบัติการ/แผนงาน/โครงการ - แบบบันทึกการจัดกิจกรรม 4. สอบถามการนำสื่อเทคโนโลยีในการจัด กิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Echo English, English Hour, English 24 สื่อ DLT, Vสื่อ 60 พรรษาสมเด็จพระเทพฯ
10. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ในการวิเคราะห์ ผลการทดสอบและกำหนดจุดพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ 2. สอนงานเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำ

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
	ทางวิชาการด้วยการนิเทศภายในการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3. สังเกตชั้นเรียน / เยี่ยมห้องเรียน
11. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT	1. เยี่ยมชั้นเรียน / สังเกตการสอนครู 2. ชี้แนะการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สำหรับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ และ DLIT ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่
12. การประกันคุณภาพการศึกษา	1. ชี้แนะแนวทางและให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการวิเคราะห์ภารกิจและกำหนดจุดพัฒนาในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ของครูในระดับโรงเรียน 2. ชี้แนะแนวทางและให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือในการเตรียมการรับการประเมินจากภายนอก รอบ 4
13. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science)	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือการนำเนื้อหาวิทยาการคำนวณ บรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษา โดยการใช้ คำถามนำ เช่น 1.1 การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณแยกออกเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือ ไว้ร่วมกับวิชาวิทยาศาสตร์ 1.2 ครูมีแผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยาการคำนวณหรือไม่อย่างไร 1.3 ครูมีกระบวนการเรียนการสอน เพื่อฝึกทักษะกระบวนการแก้ปัญหาอย่างไร

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
	1.4 ในการสอนแต่ละครั้ง มีกระบวนการฝึกวิเคราะห์หรือไม่อย่างไร 1.5 แนวการสอนแบบ Unplugged ครูใช้กิจกรรมการเล่นเกม มาเป็นสื่อการเรียนรู้หรือไม่อย่างไร 2. สังเกตชั้นเรียนและให้ข้อมูลสะท้อนกลับในการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ
14. หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดทำและการนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปใช้ 2. ตรวจสอบเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาในการนำหลักสูตรด้านทุจริตลงในโครงสร้างหลักสูตร และให้ข้อเสนอแนะ 3. โรงเรียนตอบแบบกำกับ ติดตามการจัดทำหลักสูตรด้านทุจริตตามเอกสารที่ให้กรอก 4. สังเกตชั้นเรียนเกี่ยวกับการนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปใช้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อการพัฒนา 5. ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนสุจริต กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการ เช่น กิจกรรมบริษัทสร้างการดี 6. ให้คำปรึกษา แนะนำการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงเรียนด้วยระบบออนไลน์
15. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ การดำเนินโครงการ / กิจกรรมที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการและกิจกรรม 2. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
16. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 16.1 การบริหารงานวิชาการ 16.2 การบริหารงานทั่วไป 16.3 การบริหารงบประมาณ 16.4 การบริหารบุคคล	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือการบริหารจัดการภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 2. ตรวจสอบเอกสาร / สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องตามประเด็นเครื่องมือการนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน

งานที่ศึกษานิเทศก์ทุกคนต้องนิเทศ : การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘

มฐ.ที่	เรื่อง	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ	ผู้นิเทศ
ระดับปฐมวัย				
๑	การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของเด็ก ๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้ ๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้ ๑.๓ พัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ๑.๔ พัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้	ทุกโรงเรียน มีผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีเลิศขึ้นไป	กลุ่มงานประกันฯและกลุ่มงานนิเทศฯ	ศึกษานิเทศก์ทุกคน
๒	การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพกระบวนการบริหารและการจัดการ ๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น ๒.๒ จัดครูให้เพียงพอกับห้องเรียน ๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ ๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ อย่างปลอดภัย และเพียงพอ ๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์	ทุกโรงเรียน มีผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีเลิศขึ้นไป	กลุ่มงานประกันฯ และกลุ่มงานนิเทศฯ	ศึกษานิเทศก์ทุกคน

มฐ.ที่	เรื่อง	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ	ผู้รับผิดชอบ
	๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม			
๓	การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ๓.๑ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ ๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข ๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย ๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก	ทุกโรงเรียน มีผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีเลิศ ขึ้นไป	กลุ่มงานประกันฯ และกลุ่มงานนิเทศฯ	ศึกษานิเทศก์ทุกคน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน				
๑	การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคุณภาพผู้เรียน ๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา ๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ๔) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ๑) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ๒) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	ทุกโรงเรียน มีผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีเลิศ ขึ้นไป	กลุ่มงานประกันฯ และกลุ่มงานนิเทศฯ	ศึกษานิเทศก์ทุกคน

มฐ. ที่	เรื่อง	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ	ผู้นิเทศ
	๓) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ๔) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม			
๒	การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพกระบวนการบริหารและการจัดการ ๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษา กำหนดชัดเจน ๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน รอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	ทุกโรงเรียน มีผลการประเมิน ตั้งแต่ระดับ ดีเลิศ ขึ้นไป	กลุ่มงานประกันฯ และ กลุ่มงานนิเทศฯ	ศึกษาานิเทศก์ ทุกคน
๓	การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	ทุกโรงเรียน มีผลการประเมิน ตั้งแต่ระดับ ดีเลิศ ขึ้นไป	กลุ่มงานประกันฯ และ กลุ่มงานนิเทศฯ	ศึกษาานิเทศก์ ทุกคน

งานนิเทศตามนโยบาย/จุดเน้น/งานอื่น ๆ

ที่	เรื่อง	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบโครงการ
๑	การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV	๕๒ โรงเรียนในโครงการและโรงเรียนขนาดเล็ก	นางชุตติกาญจน์ มัดตาปะโท
๒	การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ DLIT	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางชุตติกาญจน์ มัดตาปะโท
๓	ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เพื่อการประเมินสถานศึกษาพอเพียง)	๑๓ โรงเรียน	นางชุตติกาญจน์ มัดตาปะโท
๔	พัฒนาหลักสูตรปฐมวัย/ขั้นพื้นฐาน	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางสาวรุ่งอรุณ สักวาล นางสาวกานดา สุทธิวาริ
๕	กระบวนการเรียนรู้ Active Learning ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ STEM ศึกษา	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางชุตติกาญจน์ มัดตาปะโท
๖	บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยฯ	๗๗ โรงเรียน	นางสาวศศิวิมล จุลศิลป์
๗	โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางสาวกานดา สุทธิวาริ
๘	โรงเรียนวิถีพุทธ	๙๓ โรงเรียน	นางสาวกานดา สุทธิวาริ
๙	ความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนปีการศึกษา ๒๕๖๘	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางชุตติกาญจน์ มัดตาปะโท
๑๐	ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา O-Net NT RT และข้อสอบมาตรฐาน	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางสาวศศิวิมล จุลศิลป์
๑๑	พัฒนาการเรียนการสอนตามแนว PISA	๒๘ โรงเรียน	นางสาวศศิวิมล จุลศิลป์
๑๒	โรงเรียนประชารัฐ	๑๘ โรงเรียน	นางชุตติกาญจน์ มัดตาปะโท
๑๓	โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	๓๘ โรงเรียน	นางสาวกานดา สุทธิวาริ
๑๔	การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยเชิงรุก ตามนโยบาย “อ่าน เขียน คิด คำนวณ และสื่อสารได้ตามช่วงวัย”	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางสาวรุ่งอรุณ สักวาล
๑๕	โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์เครือข่าย	ทุกศูนย์เครือข่าย	ศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์ เครือข่าย
๑๖	การพัฒนาศึกษานิเทศก์เครือข่าย	ทุกศูนย์เครือข่าย	นางชุตติกาญจน์ มัดตาปะโท
๑๗	การติดตามตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางสาวศศิวิมล จุลศิลป์
๑๘	พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางสาวศศิวิมล จุลศิลป์

ที่	เรื่อง	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบโครงการ
๑๙	โรงเรียนในโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ	โรงเรียนบ้านไม้รุดฯ	นางชุดิภาญจน์ มัดตาปะโท
๒๐	โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ Active Learning ร่วมกับภาคีเครือข่าย	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางสาวรุ่งอรุณ ส้งวาล
๒๑	โครงการเพศวิถีศึกษา	ทุกโรงเรียนในสังกัด	นางชุดิภาญจน์ มัดตาปะโท

ปฏิทินนิเทศการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามขอบข่ายการนิเทศ

ที่	เดือน	งานนิเทศ	ผู้นิเทศ
1	ตุลาคม 2567	โครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ
2	พฤศจิกายน 2567	1. เบื้องต้นเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 2. โครงการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ 3. หลักสูตรการศึกษาพิเศษและการจัดการเรียนรวม 4. การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 5. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 7. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 8. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 9. งานตามนโยบายอื่นๆ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ทุกคน
3	ธันวาคม 2567	1. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณและการออกแบบเทคโนโลยี (Coding) 2. การจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา 3. การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 4. โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย "1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ" จำนวน 7 โรงเรียน 5. การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 6. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 7. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 8. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 9. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 10. งานตามนโยบายอื่นๆ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ทุกคน

ที่	เดือน	งานพิเศษ	ผู้พิเศษ
4	มกราคม 2568	1. โครงการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 2. โครงการประเมินความสามารถด้านการอ่าน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3.โครงการประเมินคุณภาพผู้เรียน (Nation Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 4.โครงการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศสถานศึกษา 5. การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 6. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 7. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 8. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 9.การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 10. งานตามนโยบายอื่นๆ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ทุกคน
5	กุมภาพันธ์ 2568	1.โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา 2. การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3.การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 4. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 5. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 6. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 7. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 8. การจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา 9. โครงการวิทยาศาสตร์พลังงาน	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ทุกคน

ที่	เดือน	งานพิเศษ	ผู้พิเศษ
		10. โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (IQA AWARD) 11. งานตามนโยบายอื่นๆ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ทุกคน
6	มีนาคม 2568	1.โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา 2. การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3.การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 4. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 5. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 6. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 7. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 8. การจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา 9. โครงการวิทยาศาสตร์ถึงใจ 10. โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (IQA AWARD) 11. งานตามนโยบายอื่นๆ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ทุกคน
7	เมษายน 2568	1.การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 3. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 4. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 5. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 6. งานตามนโยบายอื่นๆ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ทุกคน

ที่	เดือน	งานพิเศษ	ผู้พิเศษ
8	พฤษภาคม 2568	1. เปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 2. การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 4. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 5. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 6. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 7. งานตามนโยบายอื่นๆ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ทุกคน
9	มิถุนายน 2568	1.โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา 2. การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3.การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 4. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 5. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 6. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 7. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 8. การจัดการเรียนรู้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมรูปแบบใหม่ NEW DLTV 9. การจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล 10.การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล OBEC Content Center 11.งานตามนโยบายอื่นๆ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ทุกคน

ที่	เดือน	งานพิเศษ	ผู้พิเศษ
10	กรกฎาคม 2568	1. การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 3. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 4. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 5. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 6. การจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา 7. อัจฉริยะเกษตรประณีตในโรงเรียน (Science Technology Innovation (STI) 8. การจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา 9. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณและการออกแบบเทคโนโลยี (Coding) 10. โรงเรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (โรงเรียนบ้านไม้รัก) 11. งานตามนโยบายอื่นๆ	ศึกษาพิเศษที่ผู้รับผิดชอบ ศึกษาพิเศษทุกคน
11	สิงหาคม 2568	1. การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 3. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 4. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 5. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 6. โครงการโรงเรียนสุจริต 7. หลักสูตรต้านทุจริต 8. โรงเรียนวิถีพุทธ 9. โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. 10. โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online : ITA Online) 11. งานตามนโยบายอื่นๆ	ศึกษาพิเศษที่ผู้รับผิดชอบ ศึกษาพิเศษทุกคน

ที่	เดือน	งานพิเศษ	ผู้พิเศษ
12	กันยายน 2568	1. การขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 3. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ 4. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียน/ส่งเสริมรักการอ่าน 5. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 6. งานตามนโยบายอื่นๆ 7. สรุปผลการดำเนินงานทุกกิจกรรม ทุกโครงการ	ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ ศึกษานิเทศก์ทุกคน

หมายเหตุ ตารางปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

การสรุปผลการนิเทศ

ในการนิเทศแต่ละครั้งให้สรุปผลการนิเทศ ดังนี้

๑. สะท้อนผลการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศทราบ
๒. บันทึกสมุดนิเทศเชิงสร้างสรรค์ค้นหาจุดเด่นก่อนจึงเสนอแนะในข้อที่ควรพัฒนา (ไม่นำ สมุดนิเทศกลับมาสํานักงานเนื่องจากสมุดนิเทศควรอยู่ประจำโรงเรียน)
๓. สํานักการนิเทศเพื่อเก็บเป็นหลักฐานการนิเทศ และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายการเดินทางไปราชการ
๔. สรุปผลการนิเทศส่งกลุ่มงานนิเทศตามแบบที่กำหนด ๑ ครั้ง/เดือนส่งทุกสิ้นเดือนเพื่อกลุ่มงานนิเทศจะได้บันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาต่อไป (รายงานผอ. ก่อนวันที่ ๕)

แบบรายงานผลการนิเทศ

ของนาง..... เดือน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

วันที่	โรงเรียนที่รับการนิเทศ	รายการ/เรื่องทีนิเทศ	วิธีการนิเทศ/ผลการนิเทศ
ตัวอย่าง วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒	โรงเรียน ก	ภาษาไทย - การอ่าน - การเขียน	๑. สังเกตการสอน ๒. สะท้อนผล ๓. แจงผลผู้บริหาร ๔. ผลปรากฏว่า ครู..... ๕. ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อผู้รายงาน
(.....)
ตำแหน่ง.....

การรายงานผลการปฏิบัติการนิเทศ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา กำหนดให้ศึกษานิเทศก์ทุกคนต้องรายงานผลการปฏิบัติการนิเทศ ดังนี้

๑. รายงานผลการปฏิบัติการนิเทศประจำเดือน

ศึกษานิเทศก์แต่ละคนต้องทำบันทึกการปฏิบัติการนิเทศตามภารกิจ / กิจกรรมรายเดือนตามแบบฟอร์มที่กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาฯ ร่วมกันจัดทำขึ้น จากนั้นนำเสนอผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

๒. รายงานการปฏิบัติราชการ ๖ เดือน ศักขานินเทศก์ต้องทำรายงานการปฏิบัติราชการตามบทบาทหน้าที่ ปีงบประมาณละ ๒ ครั้ง ตามประเด็นที่กำหนดจัดทำเป็นเอกสารรายงานรูปเล่มพร้อมรอรอยหลักฐานการปฏิบัติงาน โดยมีกรอบการเขียนรายงานการปฏิบัติงานดังนี้

กรอบการเขียนรายงานการปฏิบัติงาน

๑. ข้อมูลผู้รายงาน

๒. หน้าที่ ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย (ตามค ล้าง สพป.ตราด)

๓. ผลการปฏิบัติงาน

๓.๑ งานตามมาตรฐานตำแหน่ง

(๑) งานนิเทศ

(๒) งานศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ

(๓) งานวิจัย

(๔) งานติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

๓.๒ งานตามกลุ่มภารกิจ

๓.๓ งานกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓.๔ งานอื่น ๆ (งานพิเศษ งานโครงการ ฯลฯ) ๔. แนวทางการพัฒนางานในรอบต่อไป

ภาคผนวก

มาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์

หมวด ๑ มาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพของศึกษานิเทศก์

ข้อ ๑ ผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ ต้องมีมาตรฐานความรู้ ดังต่อไปนี้

(ก) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดย มีความรู้ ดังต่อไปนี้

- (๑) การนิเทศการศึกษา
- (๒) นโยบายและการวางแผนการศึกษา
- (๓) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน
- (๔) การประกันคุณภาพการศึกษา
- (๕) การบริหารการจัดการศึกษา
- (๖) การวิจัยทางการศึกษา
- (๗) กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ
- (๘) การบริหารการจัดการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (๙) คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับ

ศึกษานิเทศก์

(ข) ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการนิเทศการศึกษาที่คณะกรรมการคุรุสภารับรอง

ข้อ ๒ ผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ ต้องมีมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(๑) มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี หรือมีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนและมีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารการศึกษารวมกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสิบปี

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและมีการเผยแพร่

หมวด ๒ มาตรฐานรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ตามมาตรฐานความรู้

ข้อ ๓ การนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานรู้และสมรรถนะ ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรฐานรู้

- (๑) หลักการและรูปแบบการนิเทศ
- (๒) วิธีการและกระบวนการนิเทศ
- (๓) กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา
 - (๓.๑) การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการนิเทศการศึกษา
 - (๓.๒) การสร้างทักษะในการนิเทศ
 - (๓.๓) การใช้กลยุทธ์ในการนิเทศ
 - (๓.๔) การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ
 - (๓.๕) การควบคุมและการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(๔) การนิเทศภายใน

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถวิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายใน
สถานศึกษา

(๒) สามารถติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอน
และการบริหารจัดการศึกษา

(๓) สามารถประสาน สนับสนุน และเผยแพร่ผลงานด้านการนิเทศการศึกษาแก่
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) สามารถใช้เทคนิคการนิเทศได้อย่างหลากหลายด้วยความเป็นกัลยาณมิตร

ข้อ ๔ นโยบายและการวางแผนการศึกษา ประกอบด้วย สารความรู้และสมรรถนะ
ดังต่อไปนี้

(ก) สารความรู้

(๑) ระบบและทฤษฎีการวางแผน

(๒) บริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา

(๓) แผนการศึกษาระดับชาติและระดับต่างๆ

(๔) การวิเคราะห์และกำหนดนโยบายการศึกษา

(๕) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(๖) การพัฒนาและประเมินนโยบายการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผลเพื่อการ
จัดทำนโยบาย แผน และการติดตามประเมินผลด้านการศึกษา

(๒) สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางแผน
ดำเนินงาน และการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

(๓) สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่ง
ให้ เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ข้อ ๕ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย สารความรู้และสมรรถนะ ดังต่อไปนี้

(ก) สารความรู้

(๑) ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร

(๒) การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

(๓) หลักการพัฒนาหลักสูตร

(๔) การจัดการเรียนรู้

(๕) จิตวิทยาการศึกษา

(๖) การวัดและการประเมินผล

(๗) การจัดการศึกษาพิเศษ

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตร

สถานศึกษา

(๒) สามารถสาธิต แนะนำครูให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน

(๓) สามารถประเมินหลักสูตรและการแนะน าหลักสูตรไปใช้

ข้อ ๖ การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย สารความรู้และสมรรถนะ ดังต่อไปนี้

(ก) สารความรู้

(๑) การบริหารคุณภาพ

(๒) การประกันคุณภาพการศึกษา

(๓) มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

(๔) กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดท ามาตรฐาน และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

(๒) สามารถนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

(๓) สามารถให้ค าปรึกษา ข้อเสนอแนะ และการวางระบบการจัดท ารายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพร้อมรับการประเมินภายนอก

ข้อ ๗ การบริหารการจัดการการศึกษา ประกอบด้วย สารความรู้และสมรรถนะ ดังต่อไปนี้

(ก) สารความรู้

(๑) หลักและระบบขอบข่ายการจัดการศึกษา

(๒) หลักการบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

(๓) การปฏิรูปการศึกษา

(๔) กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถให้ค าปรึกษา แนะนำการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา

(๒) สามารถนิเทศการบริหารจัดการสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

(๓) สามารถบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ข้อ ๘ การวิจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย สารความรู้และสมรรถนะ ดังต่อไปนี้

(ก) สารความรู้

(๑) ระเบียบวิธีวิจัย

(๒) กระบวนการวิจัย

(๓) การนำผลการวิจัยไปใช้

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถให้ค าแนะน า ปรึกษาเกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอน

(๒) สามารถให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการ
เรียนการสอน

(๓) สามารถดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการเรียนรู้และการจัด การศึกษา

ข้อ ๙ กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยสาระ ความรู้
และสมรรถนะ ดังต่อไปนี้

(ก) สาระความรู้

(๑) กลวิธีการน าเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้

(๒) การเขียนรายงาน บทความ ผลงาน ผลการศึกษาค้นคว้าและอื่น ๆ

(๓) การวิเคราะห์ วิจัยผลงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถเขียนเอกสารทางวิชาการประเภทต่าง ๆ

(๒) สามารถแนะน าและให้คำปรึกษาการเขียนเอกสารทางวิชาการแก่ครูและบุคลากร ทาง
การศึกษา

(๓) สามารถนำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎีด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมต่อการ
เรียนรู้

ข้อ ๑๐ การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย สาระความรู้และสมรรถนะ ดังต่อไปนี้

(ก) สาระความรู้

(๑) หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๒) อินเทอร์เน็ต

(๓) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

(๔) ระบบมัลติมีเดียแบบปฏิสัมพันธ์

(๕) สำนักงานอัตโนมัติ

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาตน และการพัฒนางานได้อย่าง เหมาะสม

(๒) สามารถให้ ปรึกษา แะน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัด การศึกษา

แก่สถานศึกษา

ข้อ ๑๑ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ ประกอบด้วย สาระความรู้และสมรรถนะ
ดังต่อไปนี้

(ก) สาระความรู้

(๑) คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์

(๒) จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์

(๓) การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(ข) สมรรถนะ

(๑) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์

(๒) มีหลักธรรมในการนิเทศ และประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

หมวด ๓ มาตรฐานการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ ต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้เกิดการ พัฒนา วิชาชีพทางการศึกษา

(๒) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษา โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการ นิเทศ

(๓) มุ่งมั่นพัฒนาผู้รับการนิเทศให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างเต็ม

ศักยภาพ

(๔) พัฒนาแผนการนิเทศให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

(๕) พัฒนาและใช้นวัตกรรมการนิเทศศึกษาจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นล าดับ

(๖) จัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้รับการนิเทศ

(๗) รายงานผลการนิเทศการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

(๘) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

(๙) ร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

(๑๐) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

(๑๑) เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการ

(๑๒) สร้างโอกาสในการพัฒนางานได้ทุกสถานการณ์

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๔

เสริมศักดิ์ วิตาลาภรณ์

(ศาสตราจารย์เสริมศักดิ์ วิตาลาภรณ์)

ประธานกรรมการคุรุสภา

กฎกระทรวง การประกอบวิชาชีพควบคุม พ.ศ. ๒๕๔๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๔๓ วรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจ กัดสิทธิ และ เสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย บัญญัติให้กระท ไปได้โดยอาศัยอ านาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ ให้วิชาชีพศึกษานิเทศก์เป็นวิชาชีพควบคุม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙

จาตุรนต์ ฉายแสง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากวิชาชีพศึกษานิเทศก์เป็นวิชาชีพที่ ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การประสานงาน และให้คำแนะนำเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา ต่าง ๆ ประกอบกับมาตรา ๔๓ วรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้การกำหนดวิชาชีพควบคุมอื่นให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น เพื่อให้วิชาชีพศึกษานิเทศก์เป็นวิชาชีพควบคุมที่มีมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องออก กฎกระทรวงนี้

**กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**